บทที่ 3

ผลการทดลอง

3.1 การเจริญและผลผลิตของเส้นใยกับดอกเห็ดหมื่นปี

3.1.1 การศึกษาเปรียบเทียบชนิดของอาหารเหลวที่เหมาะสมในการเพาะเลี้ยงเส้นใยและผลผลิตเส้นใยเห็ดหมื่นปี

เมื่อทำการเลี้ยงเส้นใยเห็ดในสภาพนิ่ง (stationary culture) บนอาหารเหลวปริมาณ 100 มล. ในขวดทดลองขนาด 250 มล. เพื่อศึกษาชนิดของอาหารเลี้ยงที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของเส้นใยโดยใช้อาหารเหลวสูตร PD, YME และ SM (ภาคผนวก ก) ปรับสภาพความเป็นกรด-เบส ให้เท่ากับ 5± 0.2 บ่มเชื้อที่อุณหภูมิห้อง (28 - 32 ^{o}ซ.)สภาพที่มีแสงวันละ 8 ชั่วโมง ผลของการวัดน้ำหนักแห้งของเส้นใยตลอดระยะการเจริญเติบโต (45 วัน) พบว่าน้ำหนักเฉลี่ยของเส้นใยเห็ดที่เลี้ยงบนอาหารเหลว PD มีค่าสูงกว่าน้ำหนักเฉลี่ยของเส้นใยเห็ดที่เลี้ยงบนอาหารเหลว YME และ SM ตามลำดับ (ตารางที่ 3 รูปที่ 8 และ 9) โดยที่ในอาหารสูตร PD และ YME จะใช้ระยะเวลาเข้าสู่การเจริญสูงสุดในเวลาเฉลี่ยเท่ากัน (25 วัน) ในขณะที่สูตร SM จะให้ค่าเจริญสูงสุดในเวลากว่า 45 วัน นอกจากนี้เมื่อเจริญสูงสุดแล้วจะให้ค่ามวลของเส้นใยต่ำกว่า YME ประมาณ 2 เท่าและต่ำกว่า PD เกือบ 3 เท่า สภาพการเปลี่ยนแปลงความเป็นกรด-เบสของอาหารที่ใช้เลี้ยงเส้นใยจะต่ำลงเล็กน้อยเมื่อเส้นใยมีการเจริญเติบโตสูงขึ้น (ตารางที่ 4 และรูปที่ 10) โดยที่ค่าการลดลงของ pH ในอาหาร SM จะมีค่าลดลงมากที่สุด

ดังนั้นในการวิจัยนี้จึงทำการเลี้ยงเส้นใยเห็ดบนอาหาร PD เพื่อนำไปสกัดหาสารออกฤทธิ์ต่อต้านมะเร็ง ซึ่งจะสังเกตพบว่าการเจริญเติบโตของเส้นใยเห็ดบนอาหาร PD

จะให้เส้นใยเห็ดมีลักษณะสีขาว หนา บางครั้งอาจเกิด zonation ได้ เมื่อเส้นใยเห็ดได้รับแสงสว่างสลับกับช่วงไม่มีแสง เส้นใยจะเปลี่ยนจากสีขาวเป็นสีเหลืองแกมน้ำตาล ภายในเวลา 21- 24 วัน โดยมีการเปลี่ยนแปลงจากศูนย์กลางกระจายไปยังบริเวณรอบ นอกจากนั้นจะสร้างตุ่มเห็ด (primordia) ภายใน 24-27 วัน แต่ไม่สามารถเจริญเป็นดอกเห็ดที่สมบูรณ์ได้ คือจะมีลักษณะเป็นก้านดอกไม่มีการแผ่ขยายออกเป็นดอกเห็ด ตรงปลายก้านจะมีรูคล้ายที่พบที่ผิวด้านล่างของดอกเห็ด แต่ไม่สังเกตพบว่ามีการสร้างสปอร์ ในการวิจัยนี้จึงได้เลือกเก็บผลผลิตของเส้นใยเห็ดหมื่นปีที่เพาะเลี้ยงบนอาหาร PD ที่อุณหภูมิ 28-31°ซ. ในสภาพที่มีแสง 8 ชม./วัน ประมาณเป็นระยะเวลา 27-30 วัน (late log phase) โดยเฉลี่ยจะได้น้ำหนักเส้นใยแห้งประมาณ 1.05 กรัม ต่ออาหารเลี้ยงปริมาตร 100 มล.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 น้ำหนักแห้งของเส้นใยเห็ดหลินจือ (*G. lucidum*) ที่เลี้ยงบนอาหารเหลวชนิดต่างๆ บ่มเชื้อที่อุณหภูมิห้อง (28-32 ^{0}ซ.)

ระยะเวลาในการบ่มเชื้อ (วัน)	น้ำหนักเส้นใยแห้ง (กรัม/100 มิลลิลิตร)*		
	PD	YME	SM
0	0.00	0.00	0.00
3	0.02	0.01	0.01
6	0.03	0.03	0.01
9	0.08	0.07	0.02
12	0.17	0.15	0.04
15	0.29	0.28	0.05
18	0.48	0.50	0.06
21	0.76	0.69	0.08
24	0.91	0.84	0.11
27	1.05	0.81	0.14
30	1.05	0.80	0.16
33	1.06	0.78	0.18
36	1.09	0.71	0.24
39	1.12	0.69	0.30
42	1.12	0.69	0.34
45	1.12	0.69	0.36

* = เฉลี่ยจาก 4 ขวดทดลอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

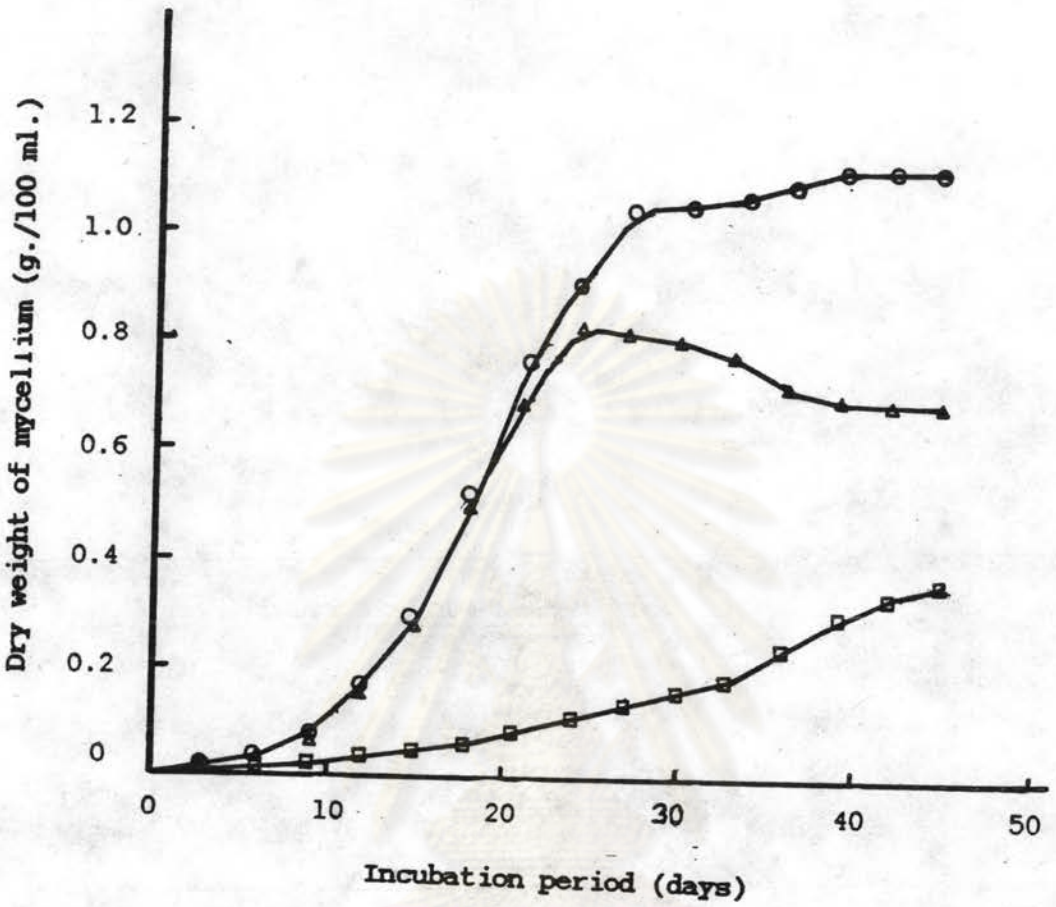

รูปที่ 8 การเจริญเติบโตของเส้นใยเห็ดหมื่นปี (*G. lucidum*) บนอาหารเลี้ยงเหลวชนิดต่างๆ บ่มเชื้อที่อุณหภูมิห้อง (28-32 ^{0}ซ.)

○ = Potato dextrose (PD)

△ = Yeast Malt extract (YME)

□ = Synthetic media (SM)

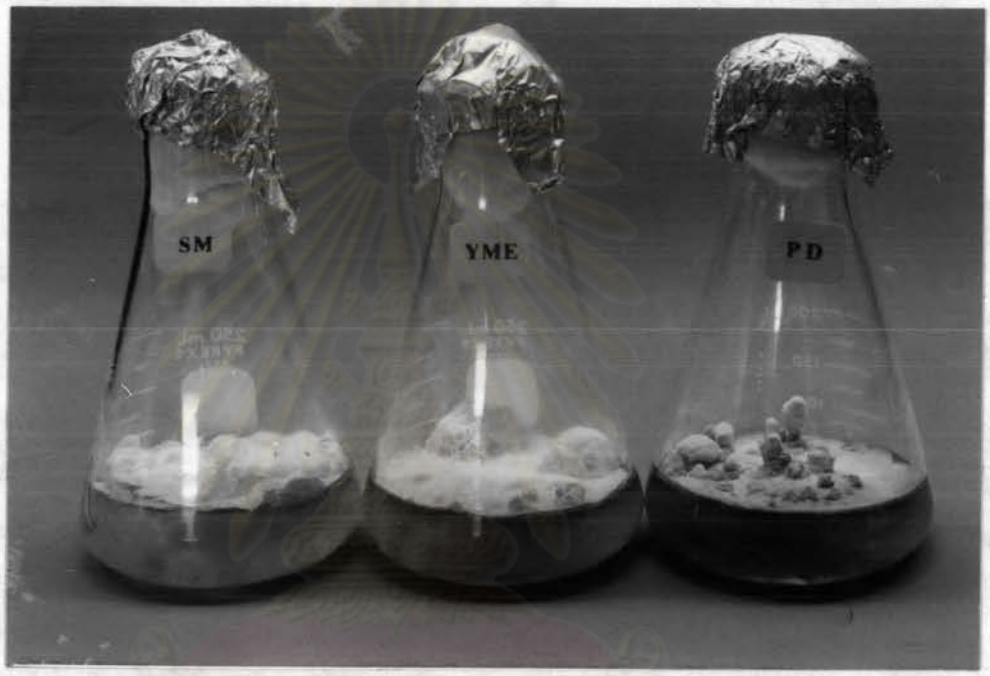

รูปที่ 9 ลักษณะของเส้นใยเห็ดหมื่นปี (*G. lucidum*) บนอาหารเหลวชนิดต่างๆ บ่มเชื้อที่อุณหภูมิห้อง (28-32 ^{0}ซ.) อายุ 30 วัน

PD = Potato dextrose

YME = Yeast Malt extract

SM = Synthetic media

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ม.ว.ส.ส. 8605

ตารางที่ 4 การเปลี่ยนแปลงความเป็นกรด-เบสของอาหารเหลวชนิดต่างๆที่ใช้เลี้ยงเส้นใยเห็ดหมื่นปี (*G. lucidum*) บ่มเชื้อที่อุณหภูมิห้อง (28-32^{0}ซ.)

ระยะเวลาในการบ่มเชื้อ (วัน)	ความเป็นกรด-เบสของอาหารเหลว*		
	PD	YME	SM
0	5.15	5.21	5.06
3	5.14	5.17	5.04
6	5.13	5.11	5.05
9	5.10	4.87	5.06
12	5.05	4.77	5.03
15	5.01	4.73	5.01
18	4.92	4.63	4.96
21	4.86	4.46	4.43
24	4.76	4.51	4.36
27	4.68	4.63	4.28
30	4.66	4.67	4.26
33	4.68	4.78	4.22
36	4.62	4.79	4.21
39	4.64	4.82	4.23
42	4.58	4.83	4.22
45	4.60	4.88	4.22

* เฉลี่ยจาก 4 ซ้ำของการทดลอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

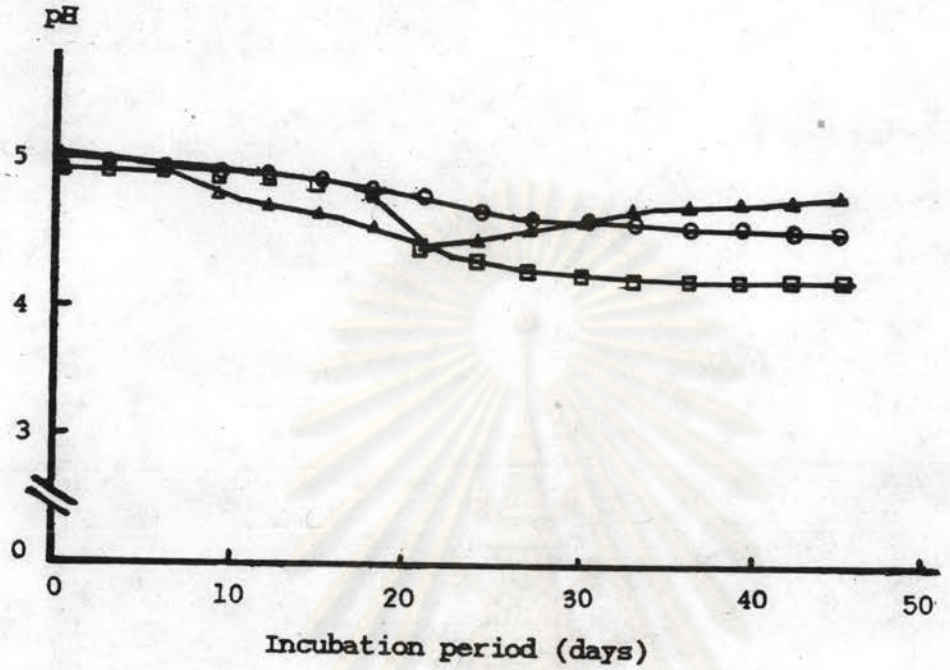

รูปที่ 10 การเปลี่ยนแปลงระดับความเป็นกรด-เบสของอาหารเลี้ยงเส้นใยเห็ดหมื่นปี (*G. lucidum*) บนอาหารเลี้ยงเหลวชนิดต่างๆ บ่มเชื้อที่อุณหภูมิห้อง (28-32 ^{0}ซ.)

○ = Potato dextrose (PD)

△ = Yeast Malt extract (YME)

□ = Synthetic media (SM)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.1.2 การเพาะเลี้ยงเส้นใยเห็ดหมื่นปีเพื่อผลิตดอกเห็ดในถุงขี้เลื่อย

เมื่อทำการเพาะเลี้ยงเชื้อเห็ดในวัสดุขี้เลื่อยไม้ยางพาราขนาดบรรจุถุง 600 กรัม พบว่าเส้นใยเห็ดเจริญเติบโตเต็มถุงวัสดุเพาะได้ภายใน 15 วัน หลังจากบ่มเส้นใยต่ออีก 15 วันจะได้เส้นใยที่เจริญเติบโตเต็มที่ คือ เส้นใยจะมีสีขาวเข้มบางส่วนเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล ลักษณะเส้นใยหนาขึ้นบางส่วนรวมตัวกันคล้ายแผ่นหนังจากนั้นจึงทำการเปิดดอก เมื่อให้ความชื้นโดยการฉีดน้ำเป็นละอองเช้าเย็นประมาณ 5-7 วัน เส้นใยจะเริ่มสร้างตุ่มเห็ด (primordia) และใช้เวลาอีก 25-30 วัน จึงจะพัฒนาเป็นดอกเห็ดที่เจริญเติบโตเต็มที่ โดยสังเกตจากผิวดอกเห็ดด้านบนมีสีน้ำตาลแดงสม่ำเสมอกันทั่วทั้งดอกและมีการสร้างสปอร์ออกมา (รูปที่ 11) จึงเก็บดอกเห็ด เพื่อนำไปใช้สกัดสารต่อต้านมะเร็งต่อไป น้ำหนักเฉลี่ยของดอกเห็ดสดต่อถุงวัสดุเพาะประมาณ 600 กรัม ในช่วงระยะเวลาของการเก็บเกี่ยว 60 วันจากตัวอย่าง 60 ถุงได้เท่ากับ 26.1 กรัม มีความชื้นของดอกเห็ด 76.5 % มีค่า Biological efficiency (B.E.) เท่ากับ 8.7 %

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(A)

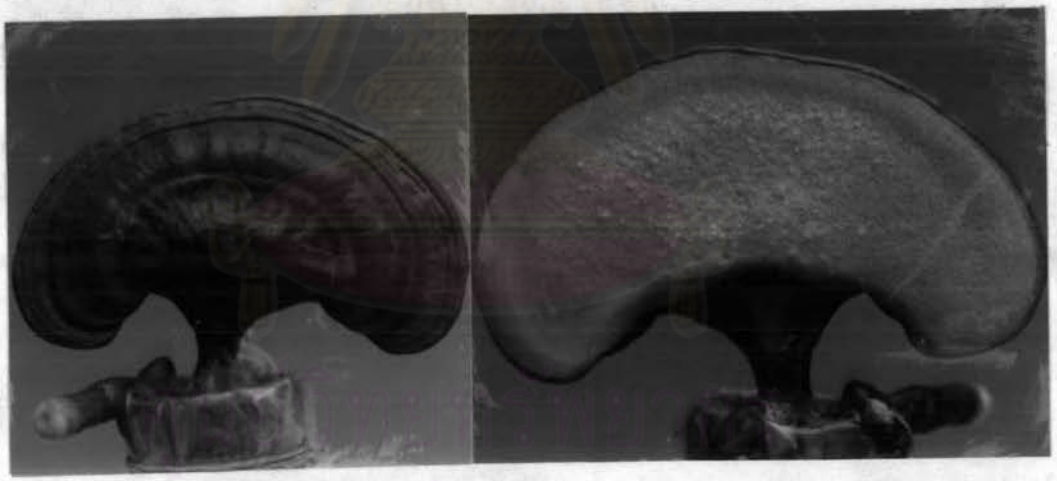

(B)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 11 ลักษณะดอกเห็ดหมื่นปี (*G. lucidum*)เพาะในถุงวัสดุเพาะ 600 กรัม อายุ 30-45 วัน

A = ถุงก้อนเชื้อในโรงเพาะเห็ดธรรมชาติ หน่วยปฏิบัติการวิจัยเห็ด

B = ลักษณะผิวด้านด้านบนและด้านล่างของดอกเห็ด

3.2 การศึกษาผลผลิตและคุณลักษณะของสารต่อต้านมะเร็งที่สกัดได้จากเห็ดหมื่นปี

3.2.1 การสกัดแยกสารต่อต้านมะเร็งด้วยน้ำร้อนและตกตะกอนด้วยเอธานอล

ในการสกัดแยกสารต่อต้านมะเร็งจากเส้นใยและดอกเห็ด พบว่าสารสกัดที่ได้เมื่อสกัดด้วยน้ำร้อนแล้ว ตกตะกอนด้วย 95% เอธานอลและทำให้แห้งด้วยอะซิโทน (วิธีทดลองข้อที่ 2.4.2.1) ผลการทดลอง (ตารางที่ 5) พบว่าเส้นใยเห็ดจะให้ผลิตภัณฑ์ที่สกัดได้เป็นสารสีน้ำตาลอ่อนส่วนที่ได้จากดอกเห็ดจะได้สารสีน้ำตาลเข้ม ลักษณะเป็นก้อนสามารถบดเป็นผงได้ มีกลิ่นคล้ายน้ำตาลไหม้ และมีรสขม เมื่อวิเคราะห์ผลผลิตของสารออกฤทธิ์จากเส้นใยและดอกเห็ดแห้งพบว่า 100 กรัมของสารตั้งต้น จะได้สารสกัดหยาบ 3.1 และ 2.9 กรัม สำหรับเส้นใยและดอกเห็ดตามลำดับ ผลผลิตที่สกัดได้เมื่อนำไปตรวจสอบหาปริมาณโปรตีนโดยวิธี Lowry's method และหาปริมาณโพลิแซกคาไรด์โดยวิธี Anthrone test สารสกัดหยาบที่ได้จากเส้นใยเห็ดมีโปรตีนประมาณ 6.6% และโพลิแซกคาไรด์ประมาณ 78% ส่วนสารสกัดหยาบที่ได้จากดอกเห็ดมีโปรตีนสูงกว่าคือสูงถึง 18.4% และโพลิแซกคาไรด์ต่ำกว่าสารที่สกัดได้จากเส้นใยคือประมาณ 66.7%

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบผลผลิตของสารสกัดจากดอกเห็ดและเส้นใยเห็ดหิ่นปี *(G. lucidum)* สายพันธุ์ MU220 โดยใช้สารตั้งต้น 100 กรัม

Material	Crude extract (g.)	Protein(%)*	Polysaccharide(%)**
Fruiting body	2.9	18.4	66.7
Mycelium	3.1	6.6	78.0

* Lowry's method

** Anthrone method

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.2.2 การทำให้สารต่อต้านมะเร็งบริสุทธิ์ด้วยคอลัมม์ ดีอีเออี-เซลลูโลส

เมื่อนำสารสกัดหยาบที่สกัดแยกได้ด้วยน้ำร้อนและตกตะกอนด้วยเอธานอลไปทำการแยกสารประกอบโพลิแซกคาไรด์ด้วยเทคนิคโครมาโทกราฟฟีแบบคอลัมม์คือ DEAE-cellulose ซึ่งเมื่อชะด้วยน้ำและเก็บสารที่ออกมาจากคอลัมม์ แฟรกชั่นละ 5 มิลลิลิตร ติดตามค่าการดูดกลืนแสงที่ 625 นาโนเมตร โดยการทำให้เกิดสีด้วย anthrone reagent จนกระทั่งค่าการดูดกลืนแสงลดต่ำลงกว่า 0.05 หน่วย จึงทำการชะด้วยสารละลาย 0.1 M $NaHCO_3$ ด้วยวิธีการเดียวกัน ผลการทดลอง (รูปที่ 12) พบว่าในขั้นตอนการชะด้วยน้ำจะได้พีกของโปรตีนที่ออกมาจากสารตั้งต้นที่สกัดแยกจากเส้นใยเห็ดจะทับกับพีคของสารโพลีแซกคาไรด์ (ที่ค่าการดูดกลืนแสงสูงสุดอยู่ที่แฟรคชั่นที่ 8) ในทำนองเดียวกันพีคของโปรตีนที่ถูกชะออกมาด้วย 0.1 M $NaHCO_3$ ก็จะให้พีคของโปรตีนที่ทับกับพีคของโพลีแซกคาไรด์เช่นกัน

เมื่อรวมแฟรกชั่นที่มีโพลีแซกคาไรด์เข้าด้วยกันนำไประเหยให้เข้มข้นขึ้นแล้วจึงนำไปผ่านคอลัมม์แซฟาเดกซ์ จี-75

ผลการทดลองในรูปที่ 13 แสดงการแยกสารโพลีแซกคาไรด์ที่ได้จากดอกเห็ดด้วยคอลัมม์ DEAE-cellulose ซึ่งก็ให้ผลคล้ายคลึงกันกับที่แยกได้จากเส้นใยเพียงต่างกันที่ค่าโปรตีนที่เลื่อนไปจากค่าการดูดกลืนแสงสูงสุดเล็กน้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

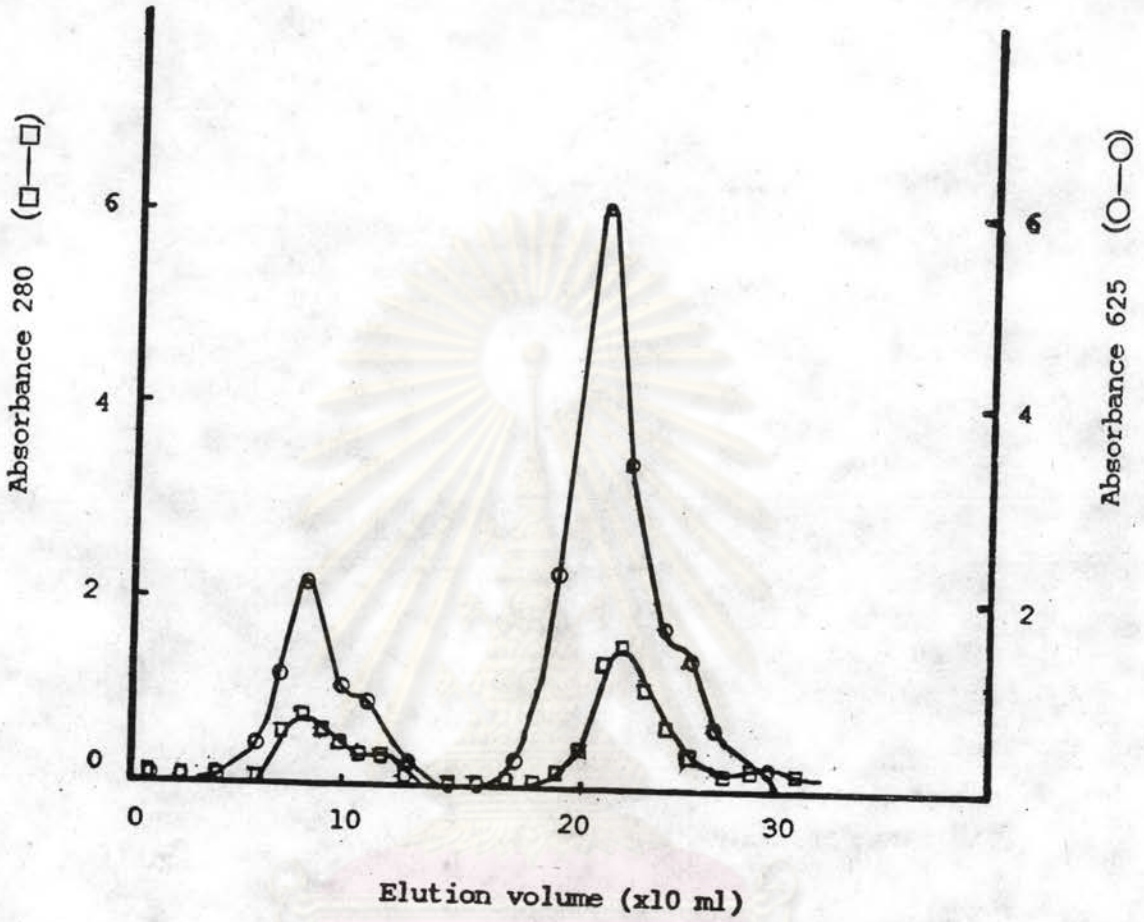

รูปที่ 12 รูปแบบการแยกสารต่อต้านมะเร็งจากเส้นใยเห็ดหมื่นปี *(G. lucidum)* ที่สกัดแยกด้วยน้ำและตกตะกอนด้วยเอธานอล ทำให้บริสุทธิ์โดยใช้คอลัมน์ DEAE-cellulose ขนาด 3x20 ซม. โดยใช้สารเริ่มต้น 0.2 กรัม ไล่ด้วยน้ำและ 0.1 M $NaHCO_3$ ด้วยอัตราการไหล 30 มล./ชม. เก็บแฟรกชั่นละ 5 มล.

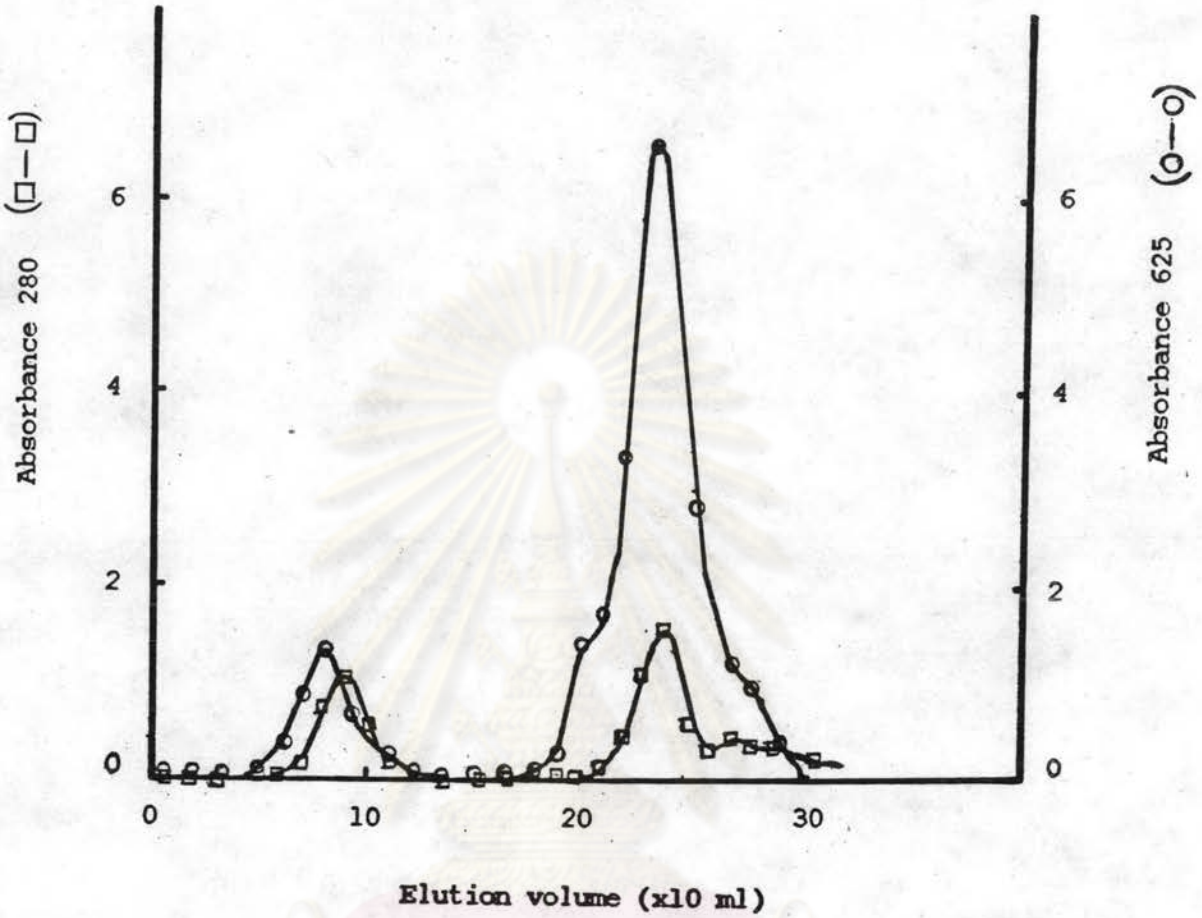

รูปที่ 13 รูปแบบการแยกสารต่อต้านมะเร็งจากดอกเห็ดหลินจือ *(G. lucidum)* ที่สกัดแยกด้วยน้ำและตกตะกอนด้วยเอธานอล ทำให้บริสุทธิ์โดยใช้คอลัมน์ DEAE-cellulose ขนาด 3x20 ซม. โดยใช้สารเริ่มต้น 0.2 กรัม ไล่ด้วยน้ำและ 0.1 M $NaHCO_3$ ด้วยอัตราการไหล 30 มล./ชม. เก็บแฟรกชั่นละ 5 มล.

3.2.3 การทำให้สารต้านมะเร็งบริสุทธิ์โดยใช้คอลัมม์แซฟาเดกซ์ จี-75

เมื่อนำผลผลิตของเส้นใยและดอกเห็ดที่แยกได้จากคอลัมม์ DEAE-cellulose ไปผ่านคอลัมม์ของแซฟาเดกซ์ จี-75 แล้ว ติดตามค่าการดูดกลืนแสงของโปรตีนที่ 280 นาโนเมตรและของโพลีแซกคาไรด์ด้วยการทำให้เกิดสีด้วย anthrone reagent ติดตามการดูดกลืนแสงที่ 625 นาโนเมตร

ผลการทดลองในรูปที่ 14 แสดงให้เห็นว่าสารต่อต้านมะเร็งจากเส้นใยเห็ดมีความบริสุทธิ์ขึ้นเพราะเมื่อแยกด้วยแซฟาเดกซ์ จี-75 แล้ว สามารถกำจัดเอาโปรตีนที่ติดมาด้วยออกได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งจะได้ผลผลิตของสารโพลีแซกคาไรด์ที่พีคที่ 1 ประมาณ 12 % พีคที่ 2 ประมาณ 35 %

ในทำนองเดียวกันผลการทดลองในรูปที่ 15 แสดงให้เห็นว่าสารต่อต้านมะเร็งจากดอกเห็ดก็ให้ผลเช่นเดียวกันกับที่ได้จากเส้นใย ซึ่งจะได้ผลผลิตสาร โพลีแซกคาไรด์พีคที่ 1 ประมาณ 10.6 % และพีคที่ 2 ประมาณ 37 % (ตารางที่ 6)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 14 รูปแบบการแยกสารต่อต้านมะเร็งจากเส้นใยเห็ดหมื่นปี *(G. lucidum)* ที่สกัดแยกด้วยน้ำและตกตะกอนด้วยเอธานอล ทำให้บริสุทธิ์โดยใช้คอลัมน์ DEAE-cellulose และนำสารที่เก็บรวบรวมได้จากพีคที่ 1 และ 2 ไปผ่านคอลัมน์ Sephadex G-75 ชะด้วยน้ำด้วยอัตราการไหล 15 มล./ชม. เก็บแฟรกชั่นละ 5 มล.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

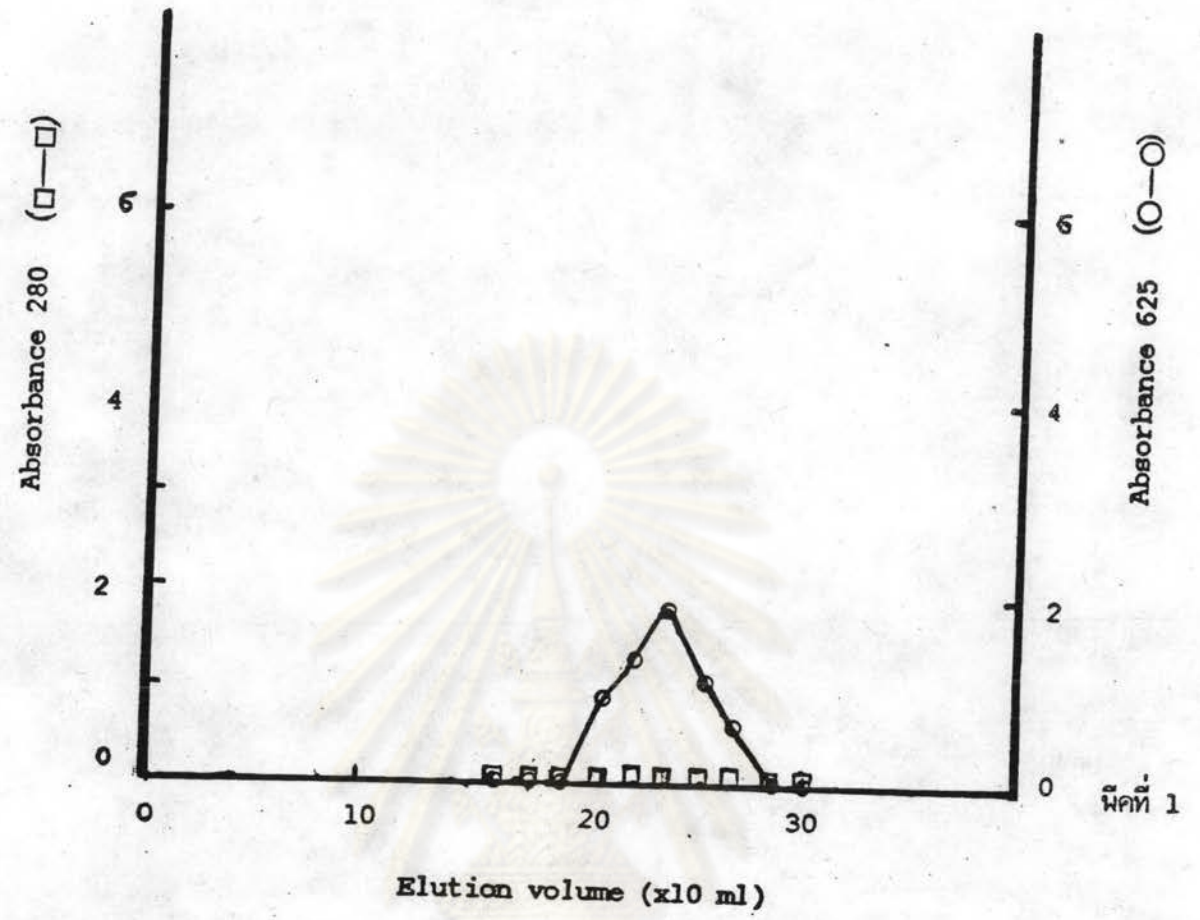

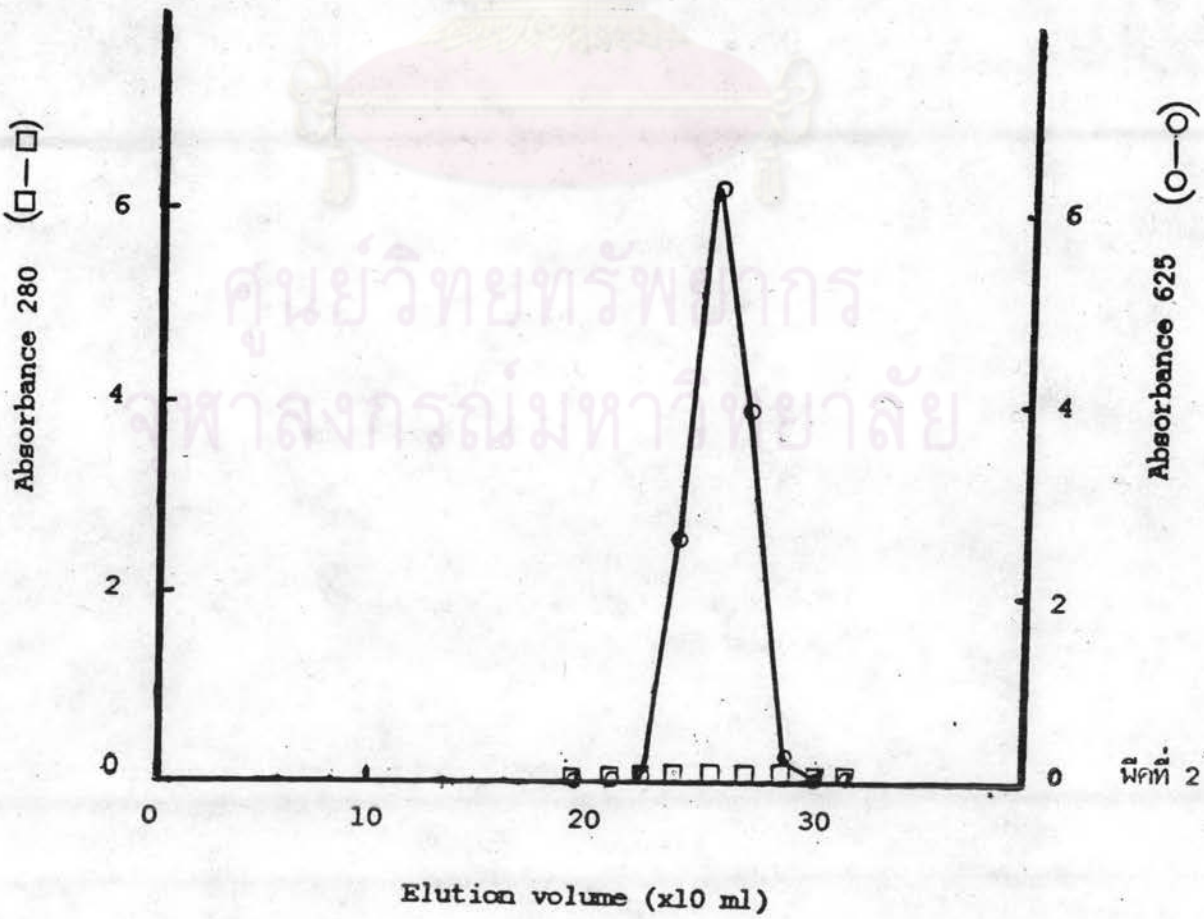

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 15 รูปแบบการแยกสารต่อต้านมะเร็งจากดอกเห็ดหิ้นปี *(G. lucidum)* ที่สกัดแยกด้วยน้ำและตกตะกอนด้วยเอธานอล ทำให้บริสุทธิ์โดยใช้คอลัมม์ DEAE-cellulose และนำสารที่เก็บรวบรวมได้จากพีคที่ 1 และ 2 ไปผ่านคอลัมม์ Sephadex G-75 ชะด้วยน้ำด้วยอัตราการไหล 15 มล./ชม. เก็บแฟรกชั่นละ 5 มล.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

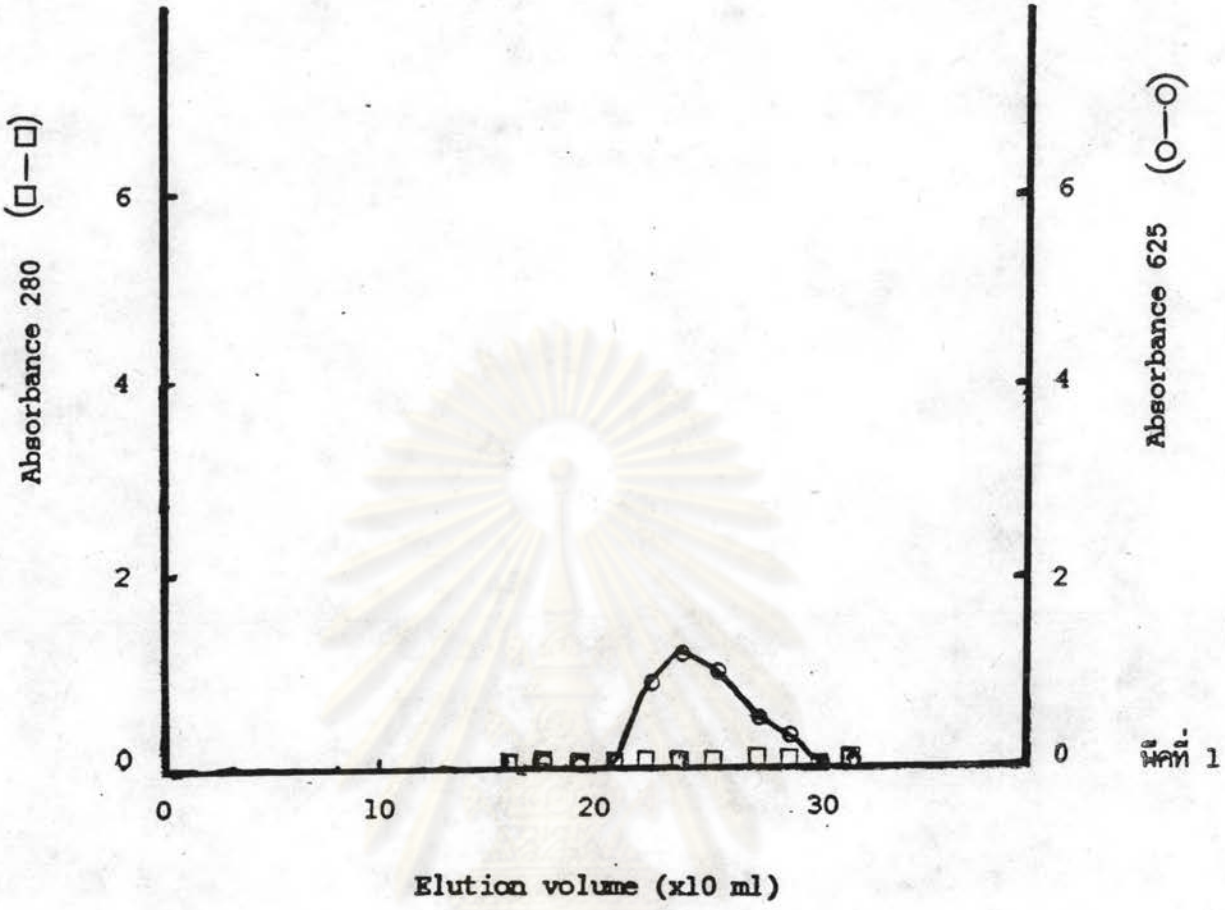

รูปที่ 1

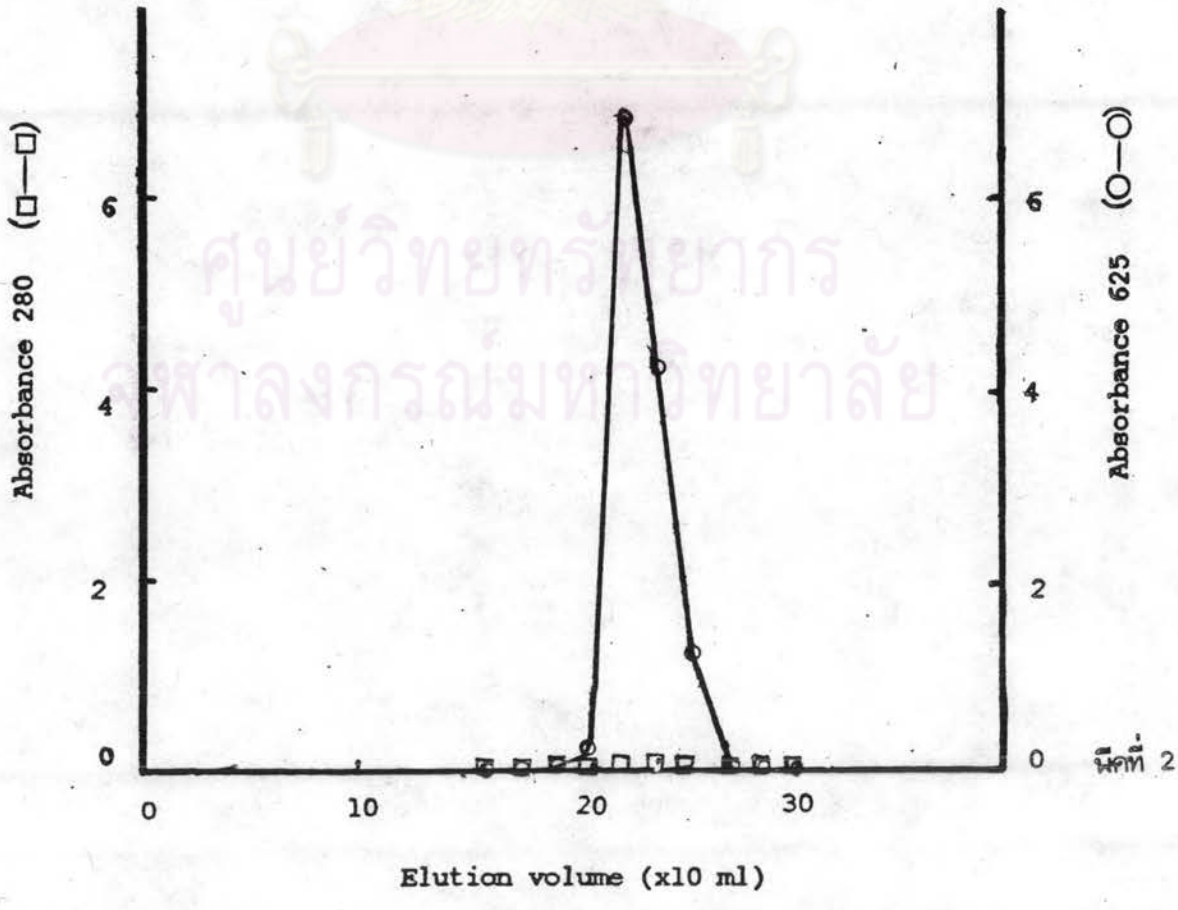

รูปที่ 2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบผลผลิตของสารโพลิแซกคาไรด์ จากดอกเห็ดและเส้นใยเห็ดหมื่นปี *(G. lucidum)* สายพันธุ์ MU220 ที่ได้จากคอลัมน์ ดีอีเออี-เซลลูโลสแล้วนำไปผ่าน คอลัมน์ เซฟาเดกซ์ จี-75 โดยใช้สารตั้งต้น 100 กรัม

Material	นึ่งที่ 1(กรัม)*	นึ่งที่ 2(กรัม)*
Fruiting body	12	35
Mycelium	10.6	37

* Anthrone method

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.3 การวิเคราะห์คุณสมบัติของสารต่อต้านการเจริญเติบโตมะเร็ง

ได้ทำการทดลองคุณสมบัติของการต้านมะเร็งของสารสกัดที่แยกได้จากเห็ดหมื่นปีเมื่อใช้เนื้อเยื่อมะเร็งปากมดลูกของคนเป็นแม่แบบ โดยการเพาะเลี้ยงเซลล์มะเร็งที่บริเวณใต้ผิวหนังของหนูไร้ขน (ตามวิธีทดลองที่ 2.4.2.5) จนกระทั่งมีการเจริญของเซลล์อยู่ในระยะการเจริญพหุคูณ ซึ่งโดยปกติจะใช้เวลาอยู่ในช่วงประมาณ 21-35 วัน ซึ่งจะได้ขนาดของเซลล์ที่มีขนาดปริมาตรอยู่ระหว่าง 20-25 ลบ.มม.

ผลการทดลอง (รูปที่ 16) แสดงให้เห็นว่า เซลล์มะเร็งปากมดลูกที่ปลูกถ่ายเข้าสู่หนู จะมีการเจริญเติบโตในระยะต้นช้ามาก แต่หลังจากติดตามการประเมินไปประมาณ 2 สัปดาห์จะเริ่มสังเกตเห็นการเจริญของเนื้อเยื่อและอัตราการเจริญจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในสัปดาห์ที่ 3 และ 4 เข้าสู่การเจริญในระยะเริ่มต้นของการเจริญพหุคูณ (early log phase) ที่ระยะเวลานี้จะได้ขนาดของเนื้อเยื่อมะเร็ง (tumor volume) โดยเฉลี่ยประมาณ 20-25 ลบ.มม. ซึ่งเป็นขนาดและระยะการเจริญพอเหมาะที่จะนำไปเป็นแม่แบบทดสอบความสามารถในการออกฤทธิ์ต่อต้านเซลล์มะเร็ง

เมื่อทดสอบความสามารถในการต้านการเจริญเติบโตของเนื้อเยื่อมะเร็งของสารออกฤทธิ์ที่สกัดแยกได้จากดอกเห็ดโดยวิธีการเปรียบเทียบขนาดเซลล์มะเร็งปากมดลูกที่เริ่มต้นจากเซลล์ขนาด 20-25 ลบ.มม. แล้วฉีดสารสกัดดอกเห็ดละลายน้ำที่มีความเข้มข้นต่างๆกัน ครั้งละ 0.5 มล. /25 กรัม น้ำหนักตัว สำหรับกลุ่มควบคุมฉีดน้ำกลั่นปริมาณเท่ากันในแต่ละครั้งและเวลาเดียวกัน ติดตามวัดการเปลี่ยนแปลงของขนาดเนื้อเยื่อในช่วยระยะเวลาต่างๆ ผลการทดลอง (ตารางที่ 7 และรูปที่ 17) พบว่าเซลมะเร็งปากมดลูกที่เจริญบริเวณใต้ผิวหนังของหนูไร้ขนที่ได้รับเฉพาะน้ำกลั่นจะเจริญเพิ่มขนาดไปในลักษณะของการเจริญแบบพหุคูณ (logarithamic curve) จนกระทั่งครบ 60 วันจะได้เนื้อเยื่อมะเร็งขนาดปริมาตรตั้งแต่ 1000-2000 ลบ.มม. ซึ่งโตกว่าขนาดเริ่มต้นประมาณ 50-100 เท่า ในขณะที่การเจริญของเนื้อเยื่อมะเร็งของหนูกลุ่ม (0.5 มก./กก.น้ำหนักตัว) ซึ่งได้รับการฉีดสารสกัดหยาบจากดอกเห็ดหมื่นปีปริมาตร 0.5 มล./25 กรัม น้ำหนักตัว จะเห็นว่าลักษณะการเจริญก็จะเพิ่มขึ้นได้

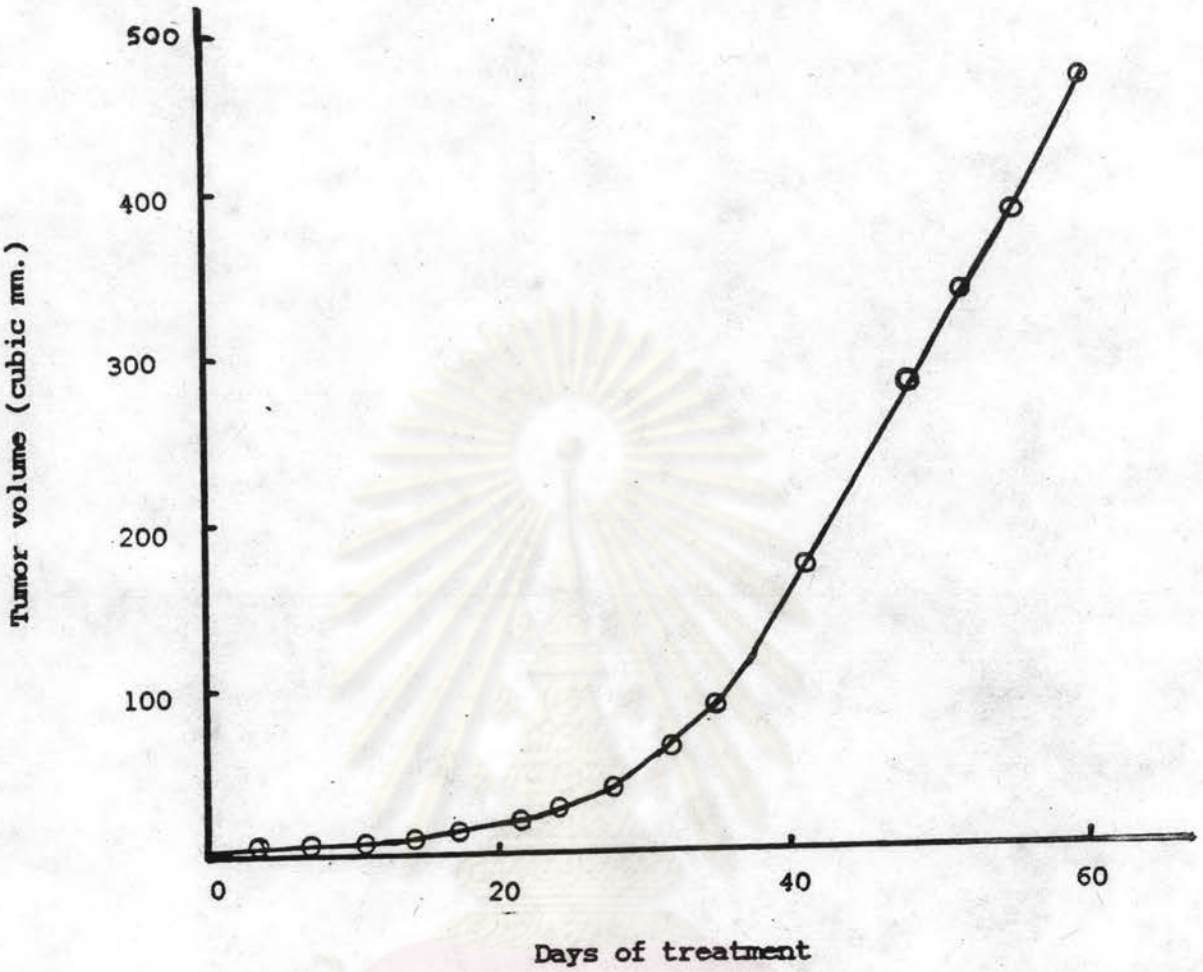

รูปที่ 16 การเจริญของก้อนมะเร็งปากมดลูกที่เลี้ยงในหนูไร้ขน โดยมีขนาดเซลล์เริ่มต้นประมาณ 5 ลบ.มม. เลี้ยงเชื้อเป็นเวลา 60 วัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบการเจริญของก้อนมะเร็งปากมดลูกในหนูไร้ขนกลุ่มควบคุมที่ฉีดน้ำกลั่นปริมาตร 0.5 มล./25 กรัมน้ำหนักตัว และกลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากดอกเห็ดหมื่นปี (*G. lucidum*)) ปริมาณ 0.5 และ 2.0 กรัม/กก.น้ำหนักตัว

ระยะเวลา (วัน)	ขนาดมะเร็ง (ล.บ.มิลลิเมตร)*		
	กลุ่มควบคุม	กลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากดอกเห็ด(กรัม/กก.น้ำหนักตัว)**	
		0.5	2.0
0	25.34 ± 1.67	25.34 ± 1.67	25.34 ± 1.67
4	36.19 ± 9.72	34.57 ± 4.17	24.75 ± 1.26
7	57.37 ± 16.58	50.21 ± 7.72	25.93 ± 1.78
10	85.50 ± 21.22	72.95 ± 19.67	30.73 ± 4.36
14	124.41 ± 29.49	116.04 ± 25.81	35.55 ± 5.47
17	168.07 ± 28.55	161.57 ± 37.64	39.15 ± 6.01
21	234.02 ± 45.46	210.20 ± 37.75	46.24 ± 5.94
24	279.82 ± 56.50	251.60 ± 29.61	54.95 ± 9.62
28	332.73 ± 66.07	284.92 ± 34.42	68.35 ± 12.08
31	379.14 ± 82.99	328.42 ± 35.42	86.99 ± 9.58

ระยะเวลา (วัน)	ขนาดมะเร็ง (ล.บ.มิลลิเมตร)*		
	กลุ่มควบคุม	กลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากดอกเห็ด(กรัม/กก.น้ำหนักตัว) **	
		0.5	2.0
35	454.48 ± 77.54	359.52 ± 38.85	109.31 ± 19.62
38	498.34 ± 98.28	383.56 ± 43.07	131.79 ± 32.72
42	612.00 ± 151.88	415.46 ± 41.59	157.07 ± 34.96
45	820.38 ± 284.51	458.11 ± 53.26	185.25 ± 42.01
49	894.52 ± 237.32	495.34 ± 50.87	225.74 ± 47.30
52	1049.68 ± 314.21	536.94 ± 62.47	262.62 ± 45.66
56	1237.36 ± 346.99	583.20 ± 76.45	279.99 ± 41.21
60	1444.52 ± 370.98	660.32 ± 103.76	310.16 ± 53.72

* = ค่าเฉลี่ย SD

** = เฉลี่ยจากหนูไร้ขนที่ทำการทดลอง 8 ตัว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

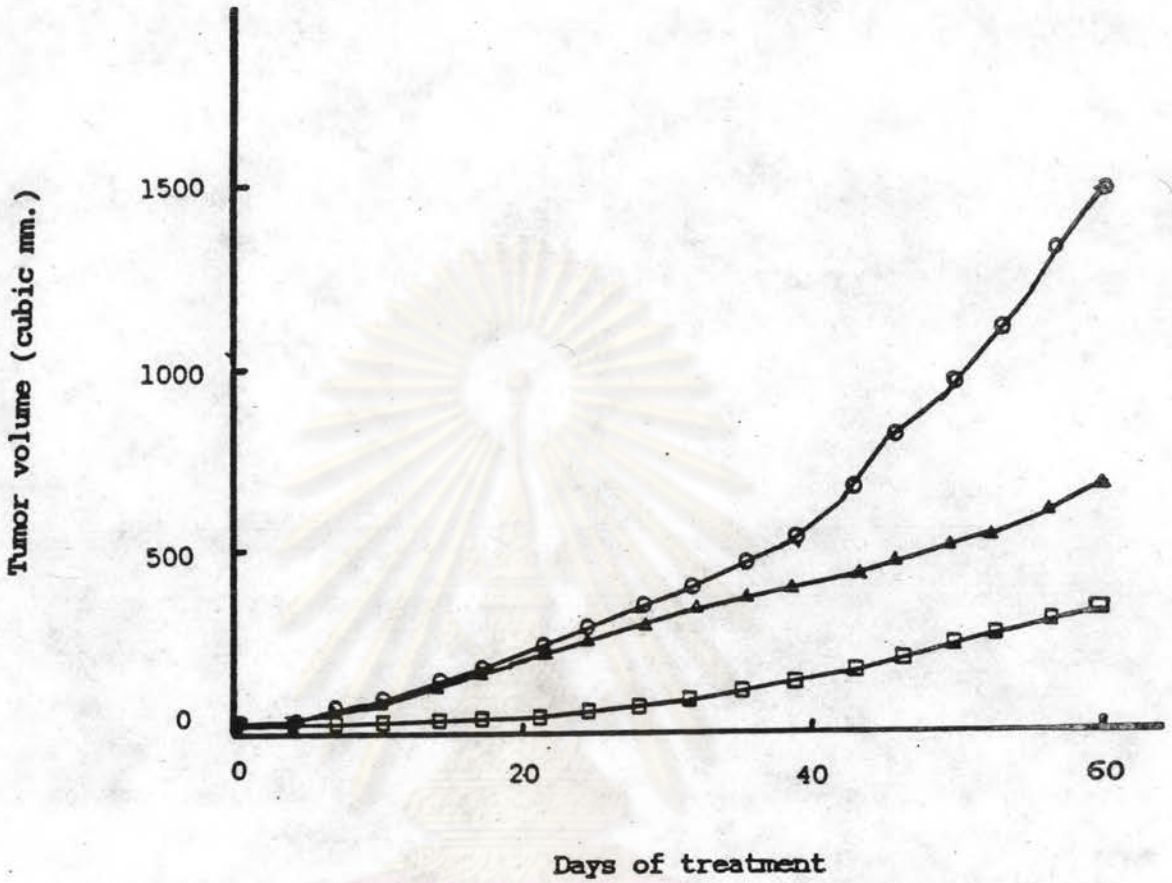

รูปที่ 17 เปรียบเทียบการเจริญของก้อนมะเร็งปากมดลูกในหนูไร้ขนกลุ่มควบคุมที่ฉีดน้ำกลั่นปริมาตร 0.5 มล./25 กรัมน้ำหนักตัว และกลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากดอกเห็ดหลินจือ *(G. lucidum)* ปริมาณ 0.5 และ 2.0 กรัม/กก.น้ำหนักตัว

○ = กลุ่มควบคุมที่ฉีดน้ำกลั่น 0.5 มล./25 กรัมน้ำหนักตัว

△ = กลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากดอกเห็ด 0.5 กรัม/กก.น้ำหนักตัว

□ = กลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากดอกเห็ด 2.0 กรัม/กก.น้ำหนักตัว

เช่นกัน แต่อัตราการเจริญจะช้ามากกว่าและค่าความแตกต่างของอัตราการเจริญของเซลล์มะเร็งปากมดลูกในหนูที่ได้รับสารออกฤทธิ์ต้านมะเร็งจะสังเกตเห็นได้ชัดมากขึ้นหลังจากเริ่มต้นการทดลองไปเป็นระยะเวลานานขึ้นโดยเฉพาะช่วงระหว่าง 40-60 วัน จะเห็นการเปลี่ยนแปลงชัดที่สุดและเมื่อให้เซลล์เจริญจนถึง 60 วัน จะพบว่าค่าการเจริญเติบโตของเนื้อเยื่อเซลล์มะเร็งในหนูจะสูงเพียง 500-800 ลบ.มม. ซึ่งสูงกว่าปริมาณของเซลล์มะเร็งเริ่มต้นประมาณ 25-40 เท่าเท่านั้น และขนาดของเนื้อเยื่อมะเร็งนี้จะเล็กกว่าเนื้อเยื่อมะเร็งของกลุ่มควบคุมในระยะเวลาเดียวกันถึง 40-50 เท่า

เมื่อเพิ่มขนาด (dose) ของสารออกฤทธิ์ต้านมะเร็ง (สารสกัดจากดอกเห็ดหิ่นปี) จาก 0.5 เป็น 2 กรัม/กก.น้ำหนักตัว แล้วทำการทดลองฉีดและติดตามการเจริญของเนื้อเยื่อมะเร็งปากมดลูกด้วยวิธีการเช่นเดียวกัน ผลการทดลองยืนยันให้เห็นอย่างชัดเจนว่าเมื่อเพิ่มขนาดของสารออกฤทธิ์ขึ้นเป็น 4 เท่า การเจริญของเซลล์มะเร็งก็จะลดลงเกือบเป็นสัดส่วนกัน โดยสังเกตดูค่าประมาณของการเจริญของเซลมะเร็งสูงสุด เมื่อปลูกภายใต้ผิวหนังหนูทดลองนานประมาณ 60 วัน จะอยู่ในช่วง ประมาณ 250-400 ลบ.มม. ซึ่งโตกว่าขนาดเซลล์มะเร็งเริ่มต้นประมาณ 12.5 - 20 เท่า เท่านั้น

เมื่อทำการทดลองด้วยวิธีการอย่างเดียวกันกับวิธีดังกล่าวข้างต้นเป็นใช้สารสกัดหยาบจากเส้นใยของเห็ดหิ่นปีที่เพาะเลี้ยง 30 วัน ขนาด 2 กรัม/กก.น้ำหนักตัว ฉีดแทนสารสกัดจากดอกเห็ด จะเห็นได้ว่าสารสกัดหยาบจากเส้นใยเห็ดก็สามารถต่อต้านการเจริญของเนื้อเยื่อมะเร็งปากมดลูกได้เช่นกัน ถึงแม้นดูเหมือนว่าจะให้ประสิทธิภาพของการต่อต้านการเจริญของเซลล์มะเร็งต่ำกว่าสารสกัดหยาบจากดอกเห็ด (ตารางที่ 8 และรูปที่ 18,19)

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบการเจริญของก้อนมะเร็งปากมดลูกในหนูไร้ขนกลุ่มควบคุมที่ฉีดน้ำกลั่นปริมาตร 0.5 มล./25 กรัมน้ำหนักตัว และกลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากดอกเห็ดและเส้นใยเห็ดหมื่นปี *(G. lucidum)*) ปริมาณ 2.0 กรัม/กก.น้ำหนักตัว

ระยะเวลา (วัน)	ขนาดมะเร็ง (ล.บ.มิลลิเมตร)*		
	กลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบปริมาณ 2.0 กรัม/กก.น้ำหนักตัว * *		
	กลุ่มควบคุม	ดอกเห็ด	เส้นใย
0	25.34 ± 1.67	25.34 ± 1.67	25.93 ± 1.78
4	36.19 ± 9.72	24.75 ± 1.26	28.72 ± 2.67
7	57.37 ± 16.58	25.93 ± 1.78	24.64 ± 3.91
10	85.50 ± 21.22	30.73 ± 4.36	46.65 ± 7.27
14	124.41 ± 29.49	35.55 ± 5.47	61.61 ± 12.80
17	168.07 ± 28.55	39.15 ± 6.01	83.52 ± 21.60
21	234.02 ± 45.46	46.24 ± 5.94	115.17 ± 34.78
24	279.82 ± 56.50	54.95 ± 9.62	160.90 ± 44.85
28	332.73 ± 66.07	68.35 ± 12.08	185.00 ± 53.36
31	379.14 ± 82.99	86.99 ± 9.58	220.15 ± 69.08

ระยะเวลา (วัน)	ขนาดมะเร็ง (ล.บ.มิลลิเมตร)*		
	กลุ่มควบคุม	กลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบ ปริมาณ 2.0 กรัม/กก.น้ำหนักตัว **	
		ดอกเห็ด	เส้นใย
35	454.48 ± 77.54	109.31 ± 19.62	220.15 ± 69.08
38	498.34 ± 98.28	131.79 ± 32.72	252.37 ± 73.91
42	612.00 ± 151.88	157.07 ± 34.96	286.84 ± 71.61
45	820.38 ± 284.51	185.25 ± 42.01	305.59 ± 68.27
49	894.52 ± 237.32	225.74 ± 47.30	345.85 ± 51.88
52	1049.68 ± 314.21	262.62 ± 45.66	387.36 ± 60.00
56	1237.36 ± 346.99	279.99 ± 41.21	419.20 ± 58.15
60	1444.52 ± 370.98	310.16 ± 53.72	480.85 ± 55.88

* = ค่าเฉลี่ย SD

** = เฉลี่ยจากหนูไร้ขนที่ทำการทดลอง 8 ตัว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

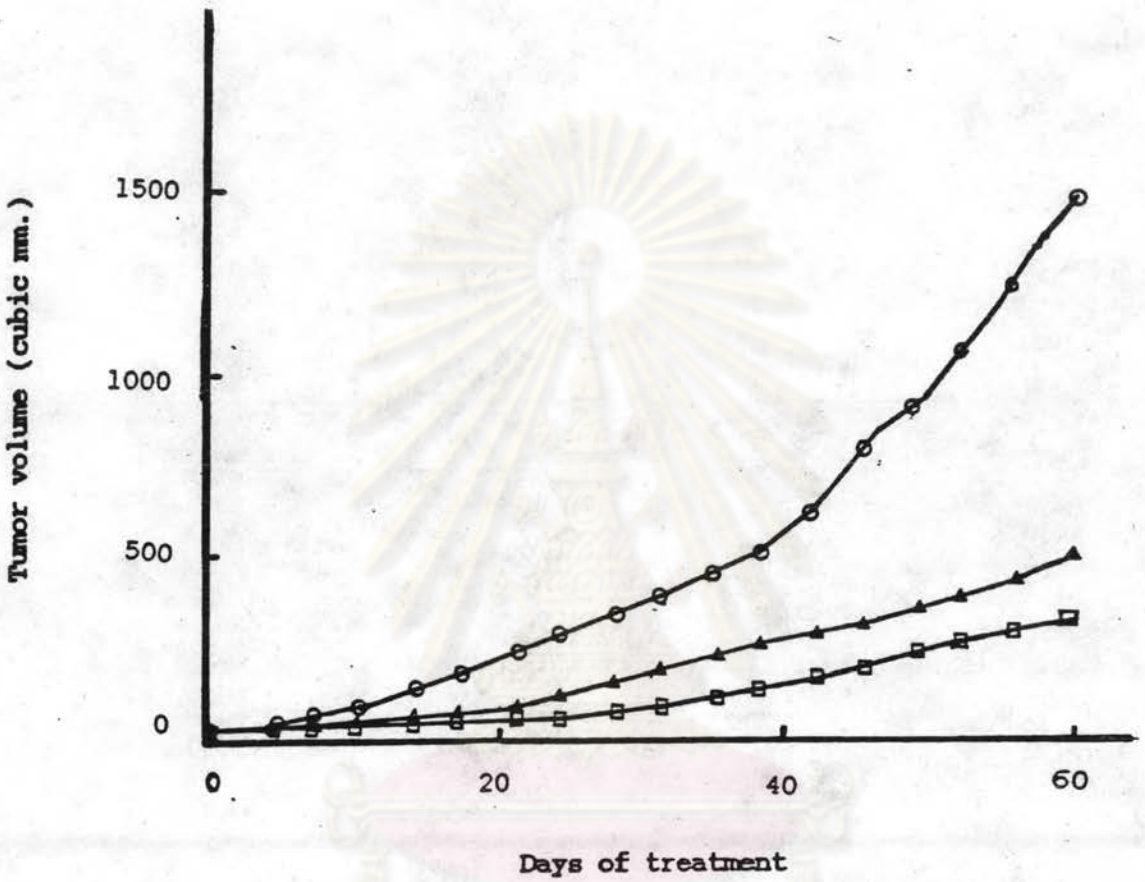

รูปที่ 18 เปรียบเทียบการเจริญของก้อนมะเร็งปากมดลูกในหนูไร้ขนกลุ่มควบคุมที่ฉีดน้ำกลั่นปริมาตร 0.5 มล./25 กรัมน้ำหนักตัว และกลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากดอกเห็ดและเส้นใยเห็ดหิ่นปี *(G. lucidum)* ปริมาณ 2.0 กรัม/กก.น้ำหนักตัว

○ = กลุ่มควบคุมที่ฉีดน้ำกลั่น 0.5 มล./25 กรัมน้ำหนักตัว

□ = กลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากดอกเห็ด 2.0 กรัม/กก.น้ำหนักตัว

△ = กลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากเส้นใยเห็ด 2.0 กรัม/กก.น้ำหนักตัว

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 19 เปรียบเทียบขนาดก้อนมะเร็งที่เจริญในหนูไร้ขนกลุ่มควบคุมที่ฉีดน้ำกลั่น 0.5 มล./25กรัมน้ำหนักตัว และกลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากดอกเห็ดและเส้นใยเห็ดหิ่นปี (*G. lucidum*) ที่สกัดด้วยน้ำร้อนและตกตะกอนด้วยเอธานอล หลังจากฉีดสารออกฤทธิ์ได้ 45 วัน

C = กลุ่มควบคุมที่ฉีดน้ำกลั่น 0.5 มล./25 กรัมน้ำหนักตัว ขนาดก้อนมะเร็ง ประมาณ 820 ลบ.มม.

C_{FB8} = กลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากดอกเห็ด 2 กรัม/ก.ก. ขนาดก้อนมะเร็ง ประมาณ 185 ลบ.มม.

C_{M8} = กลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากเส้นใยเห็ด 2 กรัม/ก.ก. ขนาดก้อนมะเร็ง ประมาณ 305 ลบ.มม.

ในทำนองเดียวกัน เมื่อทำการทดสอบประสิทธิภาพของการออกฤทธ์ต่อต้านการเจริญของเซลล์มะเร็งโดยใช้สารซึ่งสกัดแยกได้จากดอกเห็ดและเส้นใยนำไปทำให้บริสุทธิ์เสียก่อนโดยผ่านคอลัมม์ DEAE-cellulose และ sephadex G-75 ผลการทดลอง (ตารางที่ 9 และรูปที่ 20-22) แสดงผลของการออกฤทธ์ต่อต้านการเจริญของเซลล์มะเร็งปากมดลูกของสารจำพวกโพลีแซกคาไรด์ที่แยกได้พีคที่ 1 และพีคที่ 2 ที่แยกจากดอกเห็ดหมื่นปี และผลการทดลองผลของการออกฤทธิ์ของสารจำพวกโพลิแซกคาไรด์ ที่แยกได้จากเส้นใยเห็ดหมื่นปี

ผลการทดลองยืนยันให้เห็นชัดว่าสารสกัดจากดอกเห็ดและเส้นใยทั้ง 2 กลุ่มที่ทำให้บริสุทธิ์สูงขึ้นโดยกำจัดสารพวกโปรตีนออกไปจนสมบูรณ์ จะมีฤทธิ์ในการต่อต้านการเจริญของเซลล์มะเร็งปากมดลูกที่เจริญในหนูทดลองได้ และประสิทธิภาพของสารออกฤทธิ์ทั้ง 2 กลุ่มเมื่อเปรียบเทียบกับสารสกัดหยาบเริ่มต้นจะมีค่าสูงกว่า ซึ่งจะเห็นได้ว่าประสิทธิภาพของการออกฤทธิ์ของสารสกัดจากเส้นใยเห็ดหมื่นปีที่ทำให้บริสุทธิ์แล้วในกลุ่มที่เป็นโพลิแซกคาไรด์กลุ่มที่ 2 จะมีค่าสูงสุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบการเจริญของก้อนมะเร็งปากมดลูกในหนูไร้ขนกลุ่มควบคุมที่ฉีดน้ำกลั่นปริมาตร 0.5 มล./25 กรัมน้ำหนักตัว และกลุ่มที่ฉีดสารที่สกัดแยกได้จากดอกเห็ดและเส้นใยเห็ดหมื่นปี *(G. lucidum)*) และนำไปทำให้บริสุทธิ์เสียก่อนโดยนำไปผ่านคอลัมน์ DEAE-cellulose และ Sephadex G-75 ปริมาณ 100 มก./กก. น้ำหนักตัว

ระยะเวลา (วัน)	ขนาดมะเร็ง (ล.บ.มิลลิเมตร)*				
	กลุ่มควบคุม	ดอกเห็ด		เส้นใย**	
		พืดที่ 1	พืดที่ 2	พืดที่ 1	พืดที่ 2
0	25.34 ± 1.67	25.04 ± 1.22	26.22 ± 1.81	24.75 ± 1.78	25.63 ± 1.51
4	36.19 ± 9.72	25.93 ± 1.26	27.40 ± 2.50	25.93 ± 2.18	27.70 ± 2.09
7	57.37 ± 16.58	29.06 ± 3.14	32.52 ± 3.25	29.76 ± 3.55	30.96 ± 4.22
10	85.50 ± 21.22	38.57 ± 9.46	42.69 ± 6.99	34.89 ± 4.33	38.04 ± 5.91
14	124.41 ± 29.49	48.72 ± 11.18	56.00 ± 9.72	43.98 ± 6.63	47.56 ± 7.36
17	168.07 ± 28.55	59.94 ± 12.23	67.41 ± 12.36	57.98 ± 13.11	59.57 ± 10.37
21	234.02 ± 45.46	74.08 ± 13.93	82.60 ± 18.93	78.56 ± 15.41	73.72 ± 13.31
24	279.82 ± 56.50	92.94 ± 24.60	97.40 ± 40.85	105.50 ± 29.08	90.56 ± 19.40
28	332.73 ± 66.07	122.06 ± 31.00	120.02 ± 34.93	129.26 ± 40.53	109.77 ± 22.43
31	379.14 ± 82.99	152.12 ± 45.86	145.56 ± 43.40	148.05 ± 41.66	137.06 ± 32.87

ระยะเวลา (วัน)	ขนาดมะเร็ง (ล.บ.มิลลิเมตร)*				
	กลุ่มควบคุม	ดอกเห็ด		เส้นใย**	
		มีคที่ 1	มีคที่ 2	มีคที่ 1	มีคที่ 2
35	454.48 ± 77.54	187.46 ± 58.95	178.17±45.20	173.53±43.26	171.67±42.02
38	498.34 ± 98.28	228.22 ± 62.01	198.82±47.99	192.08±41.56	199.39±40.80
42	612.00±151.88	275.92 ± 69.32	225.84±46.86	220.01±47.65	229.41±47.28
45	820.38±284.51	328.09 ± 72.49	253.84±49.96	240.72±48.80	255.87±44.68
49	894.52±237.32	431.45 ± 83.60	290.10±40.46	207.86±43.51	292.51±44.51
52	1049.68±314.21	431.45 ± 90.82	333.49±52.61	307.44±41.08	329.52±48.49
56	1237.36±346.99	504.57±103.47	375.04±58.81	340.05±42.02	361.17±51.58
60	1444.52±370.98	566.17±113.17	417.38±65.57	372.00±42.89	394.63±51.86

* = ค่าเฉลี่ย SD

** = เฉลี่ยจากหนูไร้ขนที่ทำการทดลอง 8 ตัว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

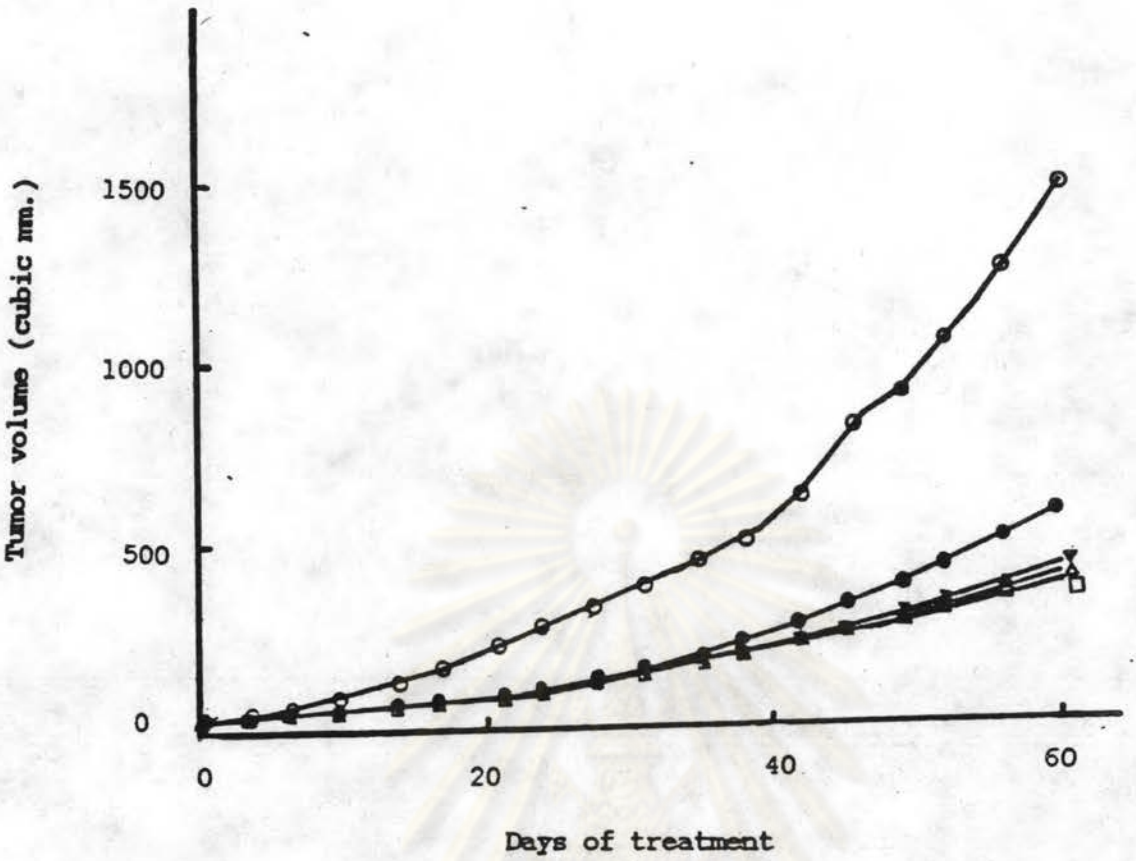

รูปที่ 20 เปรียบเทียบการเจริญของก้อนมะเร็งปากมดลูกในหนูไร้ขนกลุ่มควบคุมที่ฉีดน้ำกลั่นปริมาตร 0.5 มล./25 กรัมน้ำหนักตัว และกลุ่มที่ฉีดสารที่สกัดแยกได้จากดอกเห็ดและเส้นใยเห็ดหมื่นปี *(G. lucidum)* และนำไปทำให้บริสุทธิ์เสียก่อนโดยนำไปผ่านคอลัมน์ DEAE-cellulose และ Sephadex G-75 ปริมาณ 100 มก./กก. น้ำหนักตัว

○ = กลุ่มควบคุมที่ฉีดน้ำกลั่น 0.5 มล./25 กรัมน้ำหนักตัว

● = กลุ่มที่ฉีดสารที่สกัดแยกได้จากดอกเห็ดพืชที่ 1

▼ = กลุ่มที่ฉีดสารที่สกัดแยกได้จากดอกเห็ดพืชที่ 2

□ = กลุ่มที่ฉีดสารที่สกัดแยกได้จากเส้นใยเห็ดพืชที่ 1

△ = กลุ่มที่ฉีดสารที่สกัดแยกได้จากเส้นใยเห็ดพืชที่ 2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

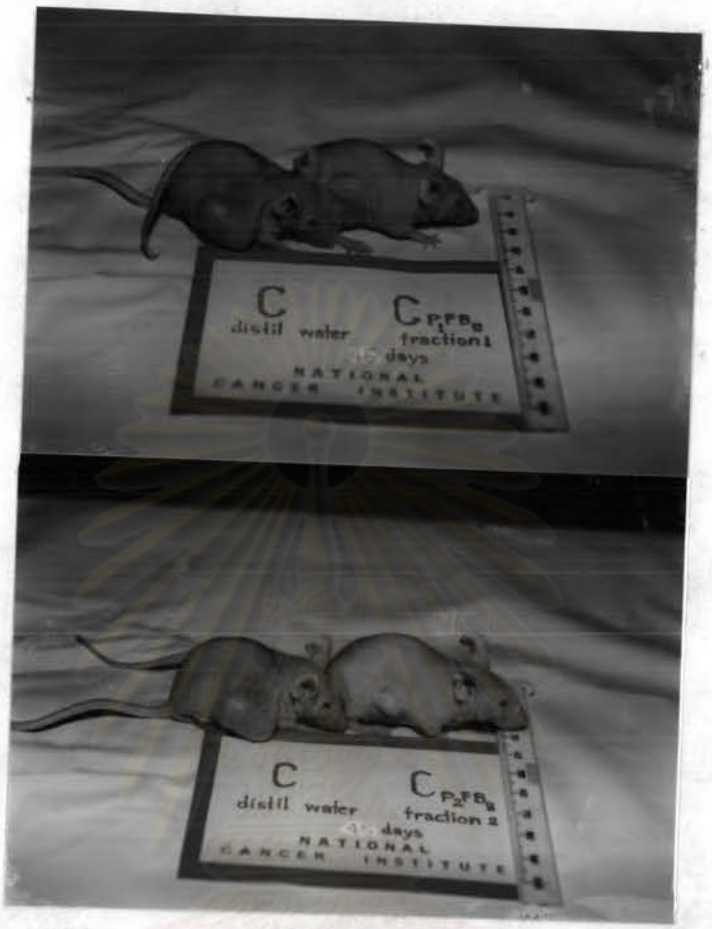

รูปที่ 21 เปรียบเทียบขนาดก้อนมะเร็งที่เจริญในหนูไร้ขนกลุ่มควบคุมที่ฉีดน้ำกลั่น 0.5 มล./25 กรัมน้ำหนักตัว และกลุ่มที่ฉีดสารที่สกัดแยกได้จากดอกเห็ดหมื่นปี *(G. lucidum)* ที่ทำให้บริสุทธิ์ด้วยคอลัมน์ DEAE-cellulose และ Sephadex G-75 หลังจากฉีดสารออกฤทธิ์ได้ 45 วัน

C = กลุ่มควบคุมที่ฉีดน้ำกลั่น 0.5 มล./25 กรัมน้ำหนักตัว ขนาดก้อนมะเร็ง ประมาณ 820 ลบ.มม.

C_{P1FB8} = กลุ่มที่ฉีดสารโพลิแซกคาไรด์พีคที่ 1 จากดอกเห็ด 0.2 กรัม/ก.ก. ขนาดของก้อนมะเร็ง ประมาณ 328 ลบ.มม.

C_{P2FB8} = กลุ่มที่ฉีดสารโพลิแซกคาไรด์พีคที่ 2 จากดอกเห็ด 0.2 กรัม/ก.ก. ขนาดของก้อนมะเร็ง ประมาณ 253 ลบ.มม.

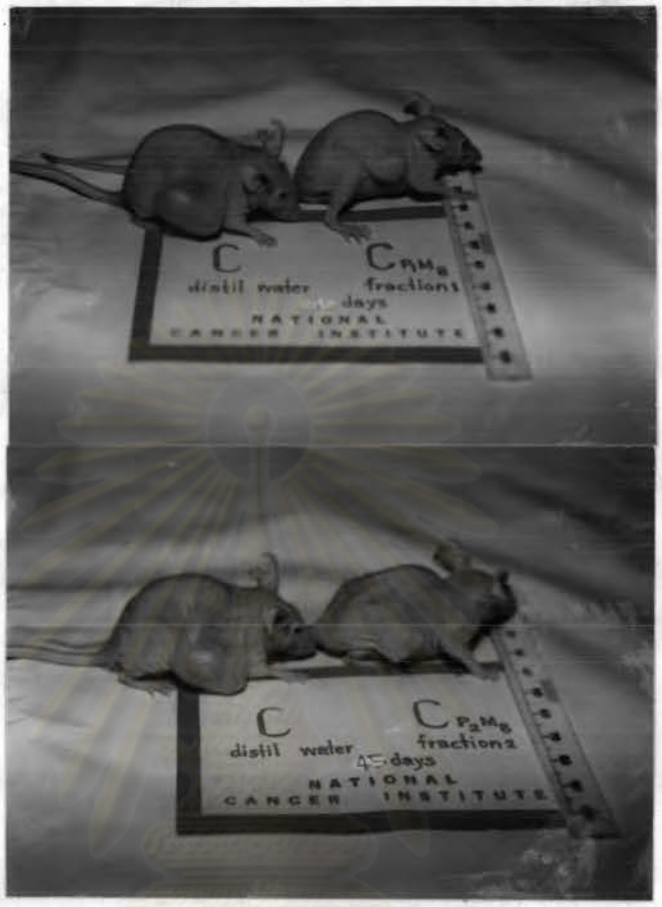

รูปที่ 22 เปรียบเทียบขนาดก้อนมะเร็งที่เจริญในหนูไร้ขนกลุ่มควบคุมที่ฉีดน้ำกลั่น 0.5 มล./25 กรัมน้ำหนักตัว และกลุ่มที่ฉีดสารที่สกัดแยกได้จากเส้นใยเห็ดหลินจือ *(G. lucidum)* ที่ทำให้บริสุทธิ์ด้วยคอลัมน์ DEAE-cellulose และ Sephadex G-75 หลังจากฉีดสารออกฤทธิ์ได้ 45 วัน

C = กลุ่มควบคุมที่ฉีดน้ำกลั่น 0.5 มล./25 กรัมน้ำหนักตัว ขนาดก้อนมะเร็ง ประมาณ 820 ลบ.มม.

C_{P1FB8} = กลุ่มที่ฉีดสารโพลิแซกคาไรด์พีคที่ 1 จากเส้นใยเห็ด 0.2 กรัม/ก.ก. ขนาดของก้อนมะเร็ง ประมาณ 240 ลบ.มม.

C_{P2FB8} = กลุ่มที่ฉีดสารโพลิแซกคาไรด์พีคที่ 2 จากเส้นใยเห็ด 0.2 กรัม/ก.ก. ขนาดของก้อนมะเร็ง ประมาณ 255 ลบ.มม.

เมื่อนำผลการทดลองมาคำนวณเป็นเปอร์เซนต์ค่าการเปลี่ยนแปลงของขนาดปริมาณของเนื้อเยื่อมะเร็งเมื่อได้รับการฉีดสารออกฤทธิ์ต่อการเปลี่ยนแปลงของขนาดเนื้อเยื่อมะเร็งของกลุ่มควบคุม (%T/C) ก็ยังคงให้ผลการออกฤทธิ์ของสารสกัดหยาบและสารโพลิแซกคาไรด์ได้ดีเช่นเดียวกัน เมื่อทำการเปรียบเทียบผลการทดลองของหนูกลุ่ม ซึ่งฉีดสารสกัดหยาบจากดอกเห็ดปริมาณ 0.5 และ 2.0 กรัม/กก.น้ำหนักตัว พบว่ากลุ่มที่ฉีดสารสกัดปริมาณ 0.5 กรัม/กก.น้ำหนักตัว จะแสดงให้เห็นผลความสามารถในการยับยั้งการเจริญของเซลล์มะเร็ง (%T/C < 75%) เมื่อทำการทดลองไปได้ 42 วัน ในขณะที่กลุ่มที่ฉีดสารสกัดปริมาณ 2.0 กรัม/กก.น้ำหนักตัวจะให้ค่าค่า %T/C < 75% ที่เวลาสั้นกว่ากันมากคือใช้เวลาเพียง 4 วันเท่านั้น (ตารางที่ 10 และรูปที่ 23) จากผลการทดลองนี้แสดงให้เห็นชัดเจนว่าการได้รับปริมาณของสารสกัดหยาบที่แยกได้จากดอกเห็ดที่ฉีดให้แก่หนูมีผลต่อการยับยั้งการเจริญของเซลล์มะเร็ง

เมื่อทำการทดลองเปรียบเทียบฤทธิ์ในการต่อต้านการเจริญของเนื้อเยื่อมะเร็งระหว่างหนูกลุ่มซึ่งฉีดสารสกัดหยาบปริมาณ 2.0 กรัม/กก.น้ำหนักตัว จากดอกเห็ดและเส้นใยก็ได้ผลการทดลองเช่นเดียวกันว่าสารสกัดหยาบจากเนื้อเยื่อเห็ดทั้ง 2 ชนิด มีฤทธิ์ต่อต้านการเจริญของเซลล์มะเร็งอย่างชัดเจน ถึงแม้นดูเหมือนว่าสารสกัดหยาบจากเส้นใยจะให้ผลการต่อต้านมะเร็งที่ต่ำกว่าบ้างเล็กน้อย (ตารางที่ 11 และรูปที่ 24)

ในทำนองเดียวกัน เมื่อทำการทดลองเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการออกฤทธิ์ต่อต้านการเจริญของเซลล์มะเร็ง โดยฉีดสารมารสกัดแยกได้จากดอกเห็ดและเส้นใยที่ทำให้บริสุทธิ์เสียก่อนโดยนำไปผ่าน คอลัมม์ DEAE-cellulose และ Sephadex G-75 ผลการทดลอง (ตารางที่ 12 และรูปที่ 25) แสดงผลการยับยั้งการเจริญของเซลล์มะเร็งได้ใกล้เคียงกัน แต่สูงกว่าค่าที่ใช้สารสกัดหยาบจากดอกและเส้นใยเห็ด ซึ่งแสดงให้เห็นชัดเจนว่าสารสกัดจากดอกเห็ดและเส้นใยทั้ง 2 กลุ่มที่ทำให้บริสุทธิ์ขึ้นโดยกำจัดสารพวกโปรตีนออกไปจนสมบูรณ์จะมีฤทธิ์ในการต่อต้านการเจริญของเซลล์มะเร็งได้ดีขึ้น

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบความสัมพันธ์ (%T/C) ของการเจริญของก้อนมะเร็งปากมดลูกในหนูไร้ขนกลุ่มควบคุมที่ฉีดน้ำกลั่นปริมาตร 0.5 มล./25 กรัมน้ำหนักตัว และกลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากดอกเห็ดหมื่นปี *(G. lucidum)* ปริมาณ 0.5 และ 2.0 กรัม/กก.น้ำหนักตัว

ระยะเวลา	% T/C*	
(วัน)	กลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากดอกเห็ด(กรัม/กก.น้ำหนักตัว)	
	0.5	2.0
0	100.00	100.00
4	95.10	68.53
7	87.61	45.13
10	85.46	35.90
14	93.28	28.51
17	96.23	23.23
21	89.81	19.78
24	89.94	19.65
28	85.60	20.56
31	86.63	22.92

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระยะเวลา	% T/C*	
(วัน)	กลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากดอกเห็ด(กรัม/กก.น้ำหนักตัว)**	
	0.5	2.0
35	79.14	24.04
38	76.97	26.44
42	65.19	24.66
45	55.85	22.58
49	55.38	25.24
52	51.16	25.01
56	47.12	22.63
60	45.72	21.47

* = %T/C ต้องเท่ากับหรือต่ำกว่า 75% จึงจะถือได้ว่าสามารถยับยั้งการเจริญของเซลล์มะเร็งได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

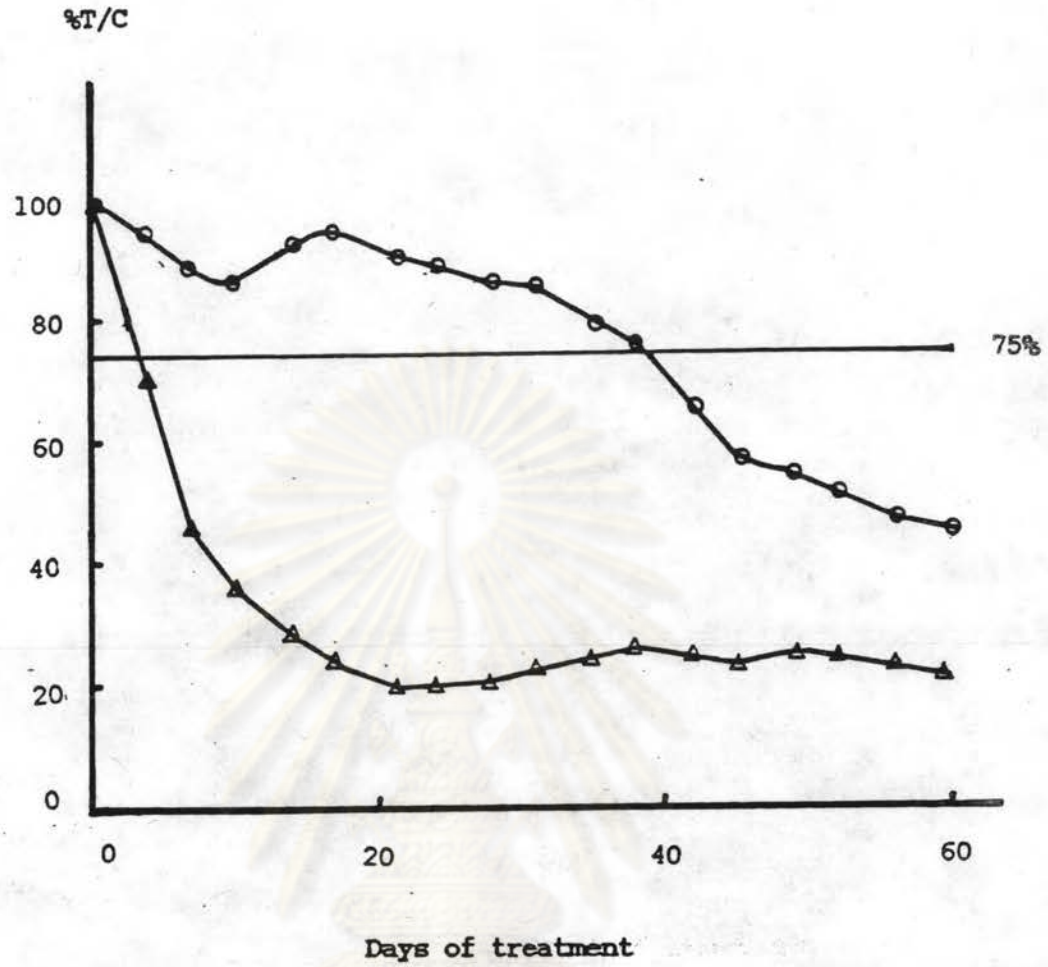

รูปที่ 23 เปรียบเทียบความสัมพันธ์ (%T/C) ของการเจริญของก้อนมะเร็งปากมดลูกในหนูไร้ขนกลุ่มควบคุมที่ฉีดน้ำกลั่นปริมาตร 0.5 มล./25 กรัมน้ำหนักตัว และกลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากดอกเห็ดหมื่นปี *(G. lucidum)* ปริมาณ 0.5 และ 2.0 กรัม/กก.น้ำหนักตัว

○ = กลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากดอกเห็ด 0.5 กรัม/กก.น้ำหนักตัว

△ = กลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากดอกเห็ด 2.0 กรัม/กก.น้ำหนักตัว

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบความสัมพันธ์ (%T/C) ของการเจริญของก้อนมะเร็งปากมดลูกในหนูไร้ขนกลุ่มควบคุมที่ฉีดน้ำกลั่นปริมาตร 0.5 มล./25 กรัมน้ำหนักตัว และกลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากดอกเห็ดและเส้นใยเห็ดหมื่นปี *(G. lucidum)* ปริมาณ 2.0 กรัม/กก.น้ำหนักตัว

ระยะเวลา	% T/C*	
(วัน)	กลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากเห็ด(กรัม/กก.น้ำหนักตัว)	
	ดอกเห็ด	เส้นใย
0	100.00	100.00
4	68.53	77.62
7	45.13	58.85
10	35.90	45.10
14	28.51	36.66
17	23.23	35.90
21	19.78	34.89
24	19.65	40.22
28	20.56	47.33
31	22.92	47.66

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระยะเวลา	% T/C*	
(วัน)	กลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากเห็ด(กรัม/กก.น้ำหนักตัว)	
	ดอกเห็ด	เส้นใย
35	24.04	47.35
38	26.44	49.47
42	24.66	43.99
45	22.58	36.39
49	25.24	37.79
52	25.01	36.07
56	22.63	33.11
60	21.47	32.53

* = %T/C ต้องเท่ากับหรือต่ำกว่า 75% จึงจะถือได้ว่าสามารถยับยั้งการเจริญของเซลล์มะเร็งได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

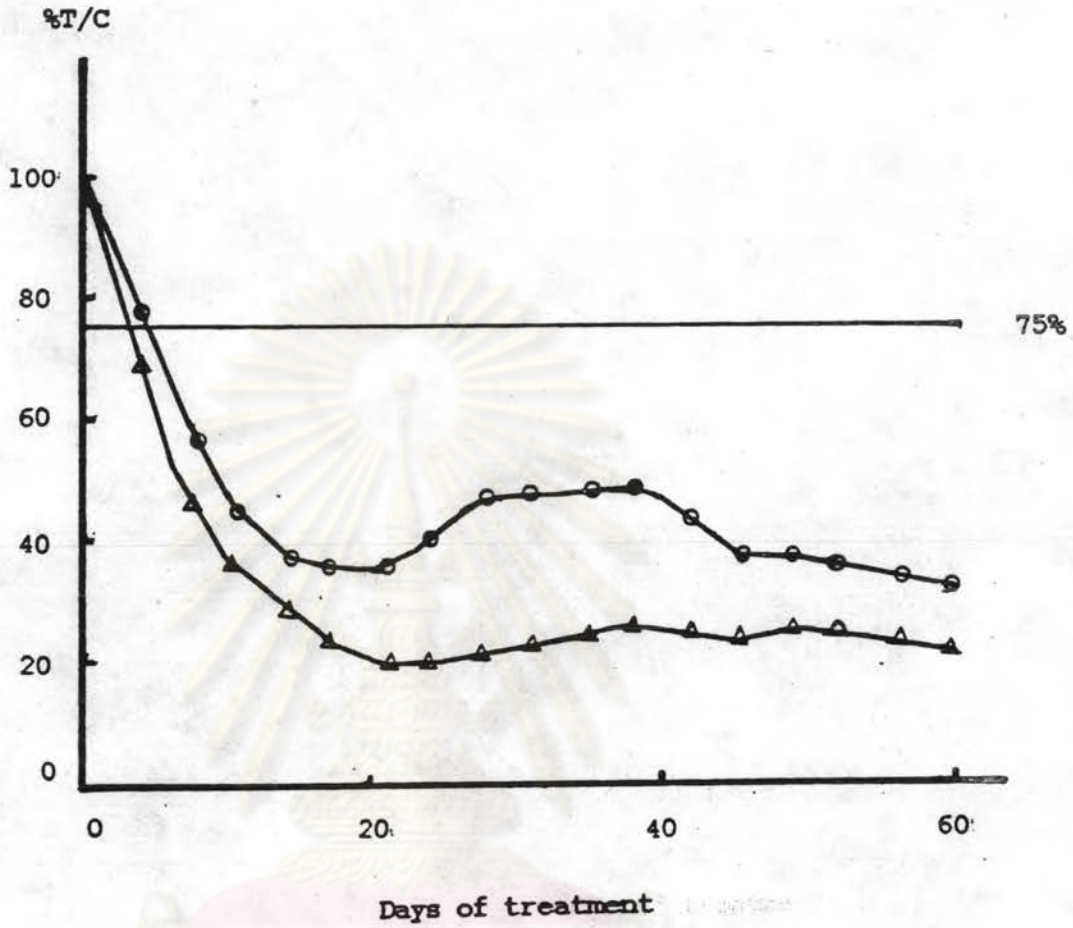

รูปที่ 24 เปรียบเทียบความสัมพันธ์ (%T/C) ของการเจริญของก้อนมะเร็งปากมดลูกในหนูไร้ขนกลุ่มควบคุมที่ฉีดน้ำกลั่นปริมาตร 0.5 มล./25 กรัมน้ำหนักตัว และกลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากดอกเห็ดและเส้นใยเห็ดหมื่นปี *(G. lucidum)* 2.0 กรัม/กก. น้ำหนักตัว

△ = กลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากดอกเห็ด 2.0 กรัม/กก.น้ำหนักตัว

○ = กลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากเส้นใยเห็ด 2.0 กรัม/กก.น้ำหนักตัว

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบความสัมพันธ์ (%T/C) ของการเจริญของก้อนมะเร็งปากมดลูกในหนูไร้ขนกลุ่มควบคุมที่ฉีดน้ำกลั่นปริมาตร 0.5 มล./25 กรัมน้ำหนักตัว และกลุ่มที่ฉีดสารที่สกัดแยกได้จากดอกเห็ดและเส้นใยเห็ดหมื่นปี *(G. lucidum)* และนำไปทำโดยนำไปผ่านคอลัมน์ DEAE-cellulose และ Sephadex G-75 ปริมาณ 100 มก./กก.น้ำหนักตัว

ระยะเวลา (วัน)	% T/C*			
	ดอกเห็ด		เส้นใย	
	พืดที่ 1	พืดที่ 2	พืดที่ 1	พืดที่ 2
0	100.00	100.00	100.00	100.00
4	72.03	72.73	73.43	75.52
7	51.33	54.87	53.10	53.54
10	45.70	59.64	41.84	43.92
14	39.51	43.38	36.25	37.68
17	36.05	38.76	35.29	34.99
21	31.96	34.13	34.34	31.20
24	33.60	33.60	38.59	31.36
28	37.09	34.88	39.76	32.60
31	40.57	37.10	39.97	35.76

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระยะเวลา (วัน)	% T/C*			
	ดอกเห็ด		เส้นใย	
	พืดที่ 1	พืดที่ 2	พืดที่ 1	พืดที่ 2
35	41.77	37.87	39.10	37.37
38	46.31	38.53	39.45	40.01
42	43.83	34.90	35.36	35.60
45	40.47	29.94	30.06	30.83
49	48.81	31.33	30.99	32.32
52	41.61	31.77	29.98	31.05
56	41.26	29.28	28.14	28.85
60	39.67	27.93	26.37	27.02

* = %T/C ต้องเท่ากับหรือต่ำกว่า 75% จึงจะถือได้ว่าสามารถยับยั้งการเจริญของเซลล์มะเร็งได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

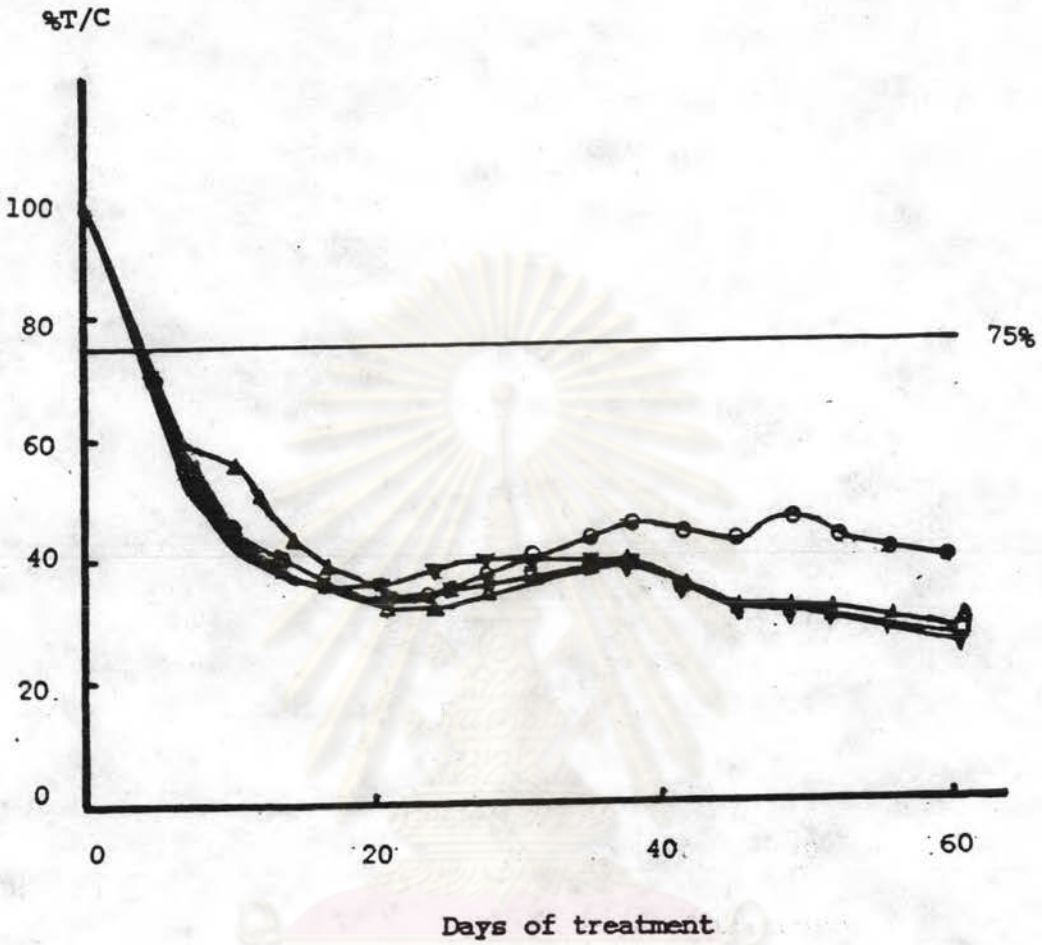

รูปที่ 25 เปรียบเทียบความสัมพันธ์ (%T/C) ของการเจริญของก้อนมะเร็งปากมดลูกในหนู ไร้ขนกลุ่มควบคุมที่ฉีดน้ำกลั่นปริมาตร 0.5 มล./25 กรัมน้ำหนักตัว และกลุ่มที่ฉีดสารที่สกัดแยกได้จากดอกเห็ดและเส้นใยเห็ดหิ้นปี *(G. lucidum)* และนำไปทำให้บริสุทธิ์เสียก่อนโดยนำไปผ่านคอลัมน์ DEAE-cellulose และ Sephadex G-75 ปริมาณ 100 มก./กก.น้ำหนักตัว

○ = กลุ่มที่ฉีดสารที่สกัดแยกได้จากดอกเห็ดพืดที่ 1

△ = กลุ่มที่ฉีดสารที่สกัดแยกได้จากดอกเห็ดพืดที่ 2

▼ = กลุ่มที่ฉีดสารที่สกัดแยกได้จากเส้นใยเห็ดพืดที่ 1

□ = กลุ่มที่ฉีดสารที่สกัดแยกได้จากเส้นใยเห็ดพืดที่ 2

3.4 ของการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของน้ำหนักตัวของหนูทดลองในขณะได้รับการปลูกถ่ายเชื้อเซลล์มะเร็ง

เมื่อติดตามเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงทางสรีระ และความปกติของหนูทดลองที่ได้รับเซลล์มะเร็งและเจริญตลอดการทดลอง ได้ติดตามการเปลี่ยนแปลงของน้ำหนักตัวหนูทดลองในกลุ่มต่างๆรวมทั้งกลุ่มควบคุม

ค่าเฉลี่ยของการเปลี่ยนแปลงน้ำหนักตัวหนูในกลุ่มต่างๆในขณะที่ได้การปลูกถ่ายเชื้อเซลล์มะเร็งจะมีน้ำหนักเฉลี่ยของหนูทุกกลุ่มที่ค่าเฉลี่ยประมาณ 25-30 กรัม (ตารางที่ 13 และรูปที่ 27) นั้นมีการเปลี่ยนแปลงไม่มาก หรือเกือบไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญตลอดการทดลองนาน 60 วันไม่ว่าการทดลองในสภาวะใดๆก็ตาม

จึงพอสรุปได้ว่า ในการทดลองนี้ไม่มีผลต่อการเจริญเปลี่ยนแปลงของน้ำหนักตัวหนูในกลุ่มทดลองทั้งหมดแต่อย่างไร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของน้ำหนักตัวหนูไร้ขนที่ได้รับการปลูกถ่ายเซลล์มะเร็งปากมดลูกในกลุ่มควบคุมที่ฉีดน้ำกลั่นปริมาตร 0.5 มล./25 กรัมน้ำหนักตัว และกลุ่มทดลองที่ฉีดสารสกัดจากเห็ดหมื่นปี *(G. lucidum)*

ระยะเวลา (วัน)	น้ำหนักเฉลี่ย (กรัม)*				น้ำหนักเฉลี่ย (กรัม)*			
		สารสกัดหยาบจากดอกเห็ด		สารสกัดหยาบจากเส้นใย	โพลีแซกคาไรด์จากดอกเห็ด		โพลีแซกคาไรด์จากเส้นใย	
	กลุ่มควบคุม	0.5ก./กก.	2.0ก./กก.	2.0ก./กก.	นิดที่ 1	นิดที่ 2	นิดที่ 1	นิดที่ 2
0	23.56±1.45	24.69±2.33	23.25±2.90	23.37±1.57	24.31±2.12	25.12±3.01	24.25±1.77	25.94±2.43
4	24.44±1.92	25.06±2.66	21.37±2.98	21.94±1.86	25.12±1.96	24.87±3.14	24.56±1.96	26.00±2.84
7	25.12±2.10	25.69±2.66	22.75±3.14	23.06±2.01	25.25±2.19	25.62±3.19	24.81±1.93	26.06±3.05
10	25.37±2.61	26.19±2.62	22.62±2.82	23.62±1.50	25.62±2.85	26.00±3.02	24.81±2.05	26.50±2.74
14	25.87±2.84	25.87±2.69	22.75±2.70	24.62±2.13	25.37±2.52	26.00±3.17	25.31±2.02	26.25±2.66
17	26.06±2.76	25.31±2.49	24.25±2.20	24.44±2.14	25.69±2.43	26.94±3.76	25.50±1.69	26.25±2.49
21	26.00±2.81	25.81±2.30	24.87±2.46	25.37±2.06	25.87±2.10	26.87±3.68	25.37±1.79	26.19±2.56
24	26.19±2.97	25.31±2.49	25.00±2.64	24.94±2.76	26.37±1.60	26.87±3.44	24.81±2.51	25.75±1.67
28	26.69±3.23	26.00±2.67	26.19±2.95	25.00±2.83	25.94±1.52	26.94±3.43	24.62±3.11	25.81±2.05
31	27.25±4.14	25.87±3.18	26.62±3.70	26.12±3.03	26.25±2.55	27.50±3.42	25.00±3.85	26.25±2.49
35	27.69±5.19	27.69±2.91	25.69±4.16	27.25±2.87	25.37±3.16	27.31±3.03	24.56±4.29	25.44±2.87
38	27.50±5.57	27.37±3.54	25.25±4.10	27.62±3.42	25.00±3.51	26.75±2.25	24.62±4.41	24.19±3.46
42	27.25±5.67	27.50±3.74	25.43±3.56	27.06±3.82	25.25±4.43	25.75±2.37	23.31±3.53	22.94±2.68
45	28.86±2.97	27.50±3.74	24.28±4.00	26.44±3.56	25.12±5.57	24.94±2.68	22.75±3.69	21.62±3.50
49	29.07±2.96	27.44±4.05	23.71±4.62	26.12±2.03	26.43±4.79	25.31±3.45	24.78±2.74	21.75±4.68
52	29.07±3.86	27.37±4.03	23.47±4.92	25.56±1.72	25.78±5.31	25.25±4.53	25.14±3.02	24.17±3.31
56	28.64±4.92	26.25±4.13	24.92±3.17	24.87±2.59	27.75±2.52	26.00±4.00	25.43±3.40	24.25±3.31
60	28.28±5.24	26.00±5.42	23.75±3.42	23.00±3.28	27.58±3.04	25.93±4.71	25.36±5.02	24.17±2.86

* เฉลี่ยจากหนูจำนวน 8 ตัว/กลุ่ม

รูปที่ 26 เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของน้ำหนักตัวหนูไร้ขนที่ได้รับการปลูกถ่ายเซลล์มะเร็งในกลุ่มควบคุมที่ฉีดน้ำกลั่นปริมาตร 0.5 มล./25 กรัม น้ำหนักตัว และกลุ่มทดลองที่ฉีดสารสกัดจากเห็ดหมื่นปี *(G. lucidum)*

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

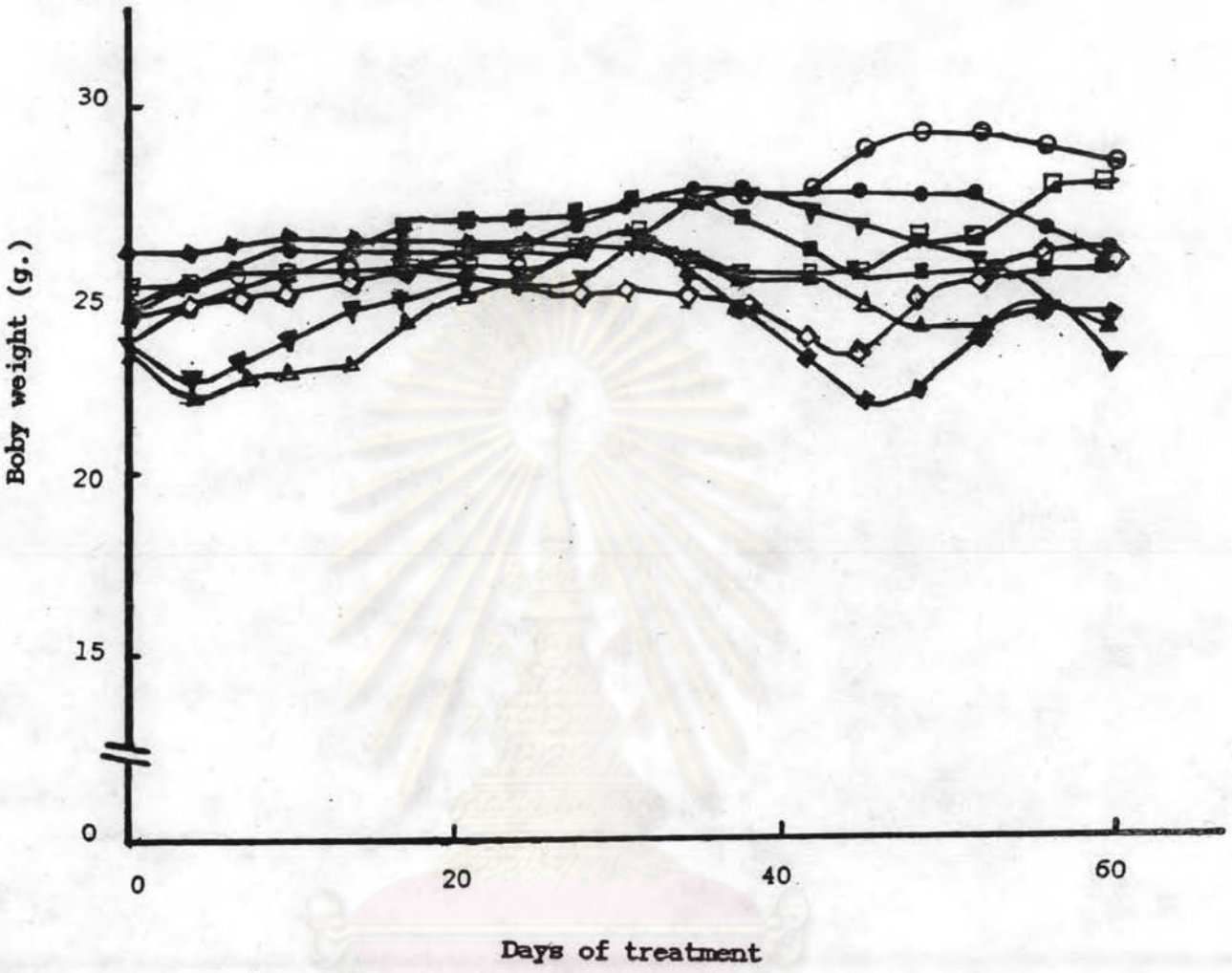

○ = กลุ่มควบคุมที่ฉีดน้ำกลั่น 0.5 มล./25 กรัมน้ำหนักตัว

● = กลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากดอกเห็ด 0.5 กรัม/กก.น้ำหนักตัว

△ = กลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากดอกเห็ด 2.0 กรัม/กก.น้ำหนักตัว

▼ = กลุ่มที่ฉีดสารสกัดหยาบจากเส้นใยเห็ด 2.0 กรัม/กก.น้ำหนักตัว

□ = กลุ่มที่ฉีดสารโพลิแซกคาไรด์นิดที่ 1 จากดอกเห็ด 100 มก./กก.น้ำหนักตัว

◆ = กลุ่มที่ฉีดสารโพลิแซกคาไรด์นิดที่ 2 จากดอกเห็ด 100 มก./กก.น้ำหนักตัว

■ = กลุ่มที่ฉีดสารโพลิแซกคาไรด์นิดที่ 1 จากเส้นใยเห็ด 100 มก./กก.น้ำหนักตัว

◆ = กลุ่มที่ฉีดสารโพลิแซกคาไรด์นิดที่ 2 จากเส้นใยเห็ด 100 มก./กก.น้ำหนักตัว

3.5 การทดสอบความเป็นพิษของสารสกัดจากเห็ดหิ่นปี

เมื่อทดสอบความเป็นพิษของสารสกัดหยาบที่ได้จากดอกเห็ด ซึ่งให้ผลการทดลอง (ตารางที่ 14 และรูปที่ 27) ซึ่งได้ทำการเปรียบเทียบความเป็นพิษด้วยวิธีการฉีดเข้าที่ช่องท้องและการป้อนทางปากจะเห็นได้ว่าปริมาณการตายของหนูเมื่อได้รับสารสกัดหยาบจากดอกเห็ดโดยวิธีการฉีดสารสกัดหยาบจากดอกเห็ดเพียงครั้งเดียว (ดูผลภายใน 24 ชั่วโมง) พบว่ามีค่า LD_{50} เท่ากับ 6,000 มก./กก.น้ำหนักตัว ในขณะที่การทดสอบความเป็นพิษของสารสกัดหยาบจากดอกเห็ดโดยการให้สารสกัดหยาบด้วยวิธีการป้อนทางปาก ในปริมาณสูงถึง 5 และ 10 กรัม/กก.น้ำหนักตัว พบว่าหนูสามารถทนได้ไม่มีการตาย แต่บางครั้งการป้อนสารสกัดหยาบของดอกเห็ดในปริมาณสูงจะมีผลทำให้เกิดอาการข้างเคียงที่น่าสนใจคือ หนูแสดงอาการท้องเสีย ซึ่งน่าจะเป็นผลจากฤทธิ์ของสารสกัดหยาบเอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 ความเป็นพิษของสารสกัดหยาบจากดอกเห็ดหมื่นปี (*G. lucidum*)

ตารางที่ 14.1 โดยการฉีดเข้าที่ช่องท้อง

ปริมาณสารที่ให้ (มก./ก.ก.)	เพศ	จำนวนที่ตาย
2,000	♂	0/5
	♀	0/5
4,000	♂	1/5
	♀	0/5
6,000	♂	3/5
	♀	2/5
8,000	♂	5/5
	♀	5/5

LD_{50} = 6,000 มก./ก.ก.

ตารางที่ 14.2 โดยการป้อน (กิน)

ปริมาณสารที่ให้ (มก./ก.ก.)	เพศ	จำนวนที่ตาย
5,000	♂	0/5
	♀	0/5
10,000	♂	0/5
	♀	0/5

LD_{50} > 10,000 มก./ก.ก.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

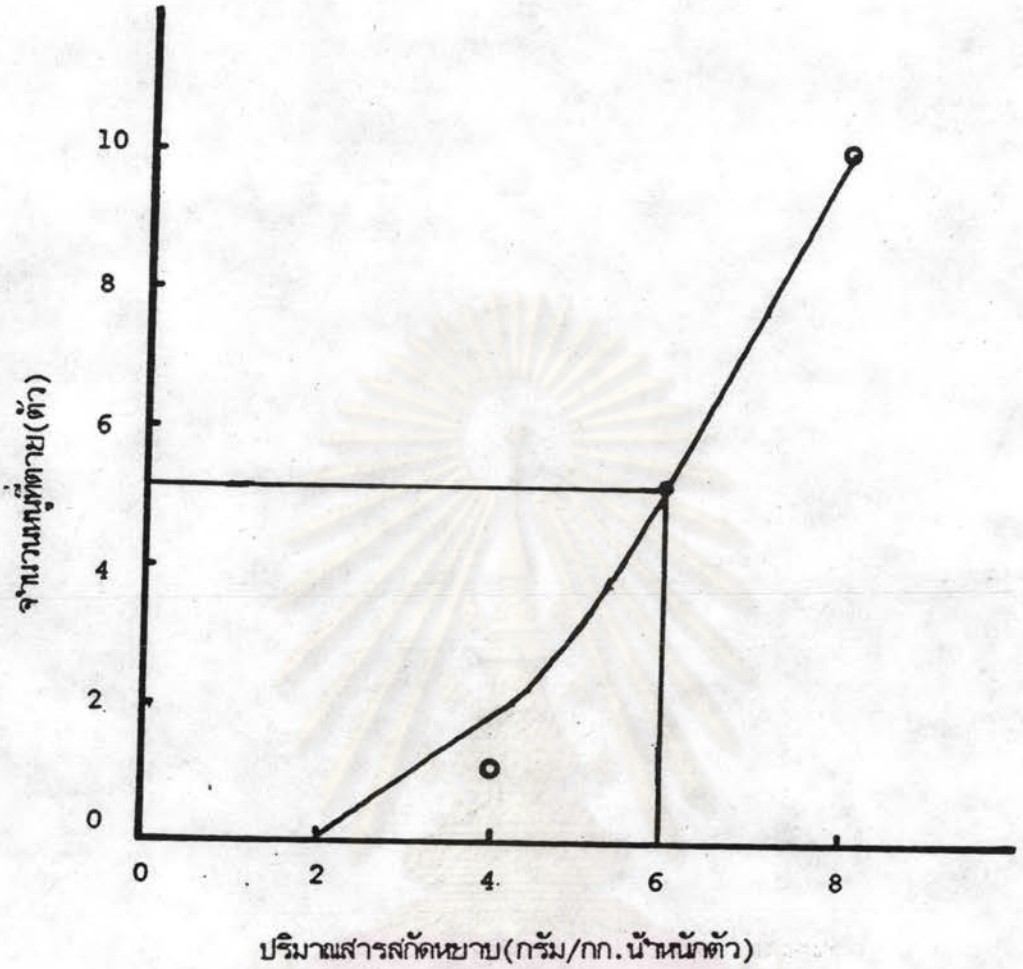

รูปที่ 27 ความเป็นพิษของสารสกัดหยาบจากดอกเห็ดหลินจือ (*G. lucidum*) ที่สกัดด้วยน้ำและตกตะกอนด้วยเอธานอล เมื่อฉีดให้หนูในปริมาณต่างๆกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.6 การตรวจสอบเนื้อเยื่อทาง histopathology

เมื่อทำการตรวจสอบเนื้อเยื่อของอวัยวะต่างๆของหนู เช่น ตับ ไต ปอด และ ม้าม หลังจากที่หนูได้รับการปลูกถ่ายเซลล์มะเร็งนาน 90-100 วัน นอกจากนี้ยังได้ทำการตรวจสอบลักษณะของก้อนเนื้อเยื่อเซลล์มะเร็ง เพื่อเปรียบเทียบถึงลักษณะและการเปลี่ยนแปลงของกลุ่มเซลล์ดังกล่าวหลังจากได้รับการปลูกถ่าย จาก donor ผลการทดลองพบว่าลักษณะเซลล์มะเร็งที่ได้จากหนูหลังสิ้นสุดการทดลองยังคงมีลักษณะเช่นเดียวกันกับหนูที่เป็น donor (รูปที่ 28) คือมีลักษณะของเซลล์มะเร็งเป็นแบบ squamous cell carcinoma (ลักษณะเดียวกันกับที่พบในคนไข้) และตรวจไม่พบการแพร่กระจายของเซลล์มะเร็งไปยังอวัยวะภายใน เช่น ตับ ปอด (รูปที่ 29) ม้าม และไต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

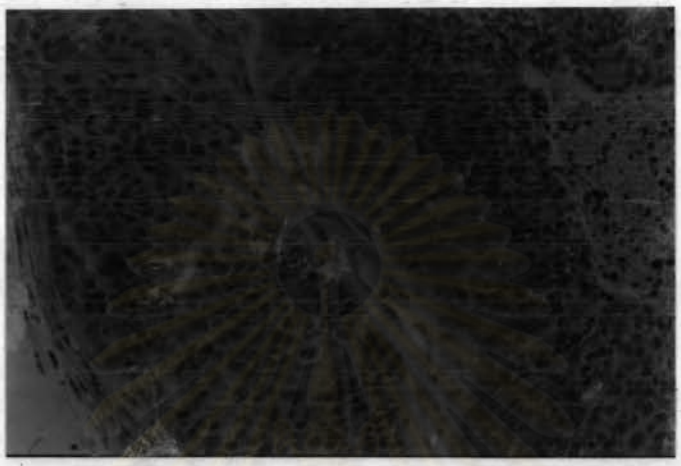

(A)

(B)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 28 ลักษณะเซลล์มะเร็งปากมดลูกแบบ Squamous cell carcinoma ที่ได้จากหนูไร้ขน (กำลังขยาย 800 เท่า)

A = จากหนู Donor

B = จากหนูไร้ขนที่ถูกปลูกถ่ายเนื้อเยื่อมะเร็ง

(A)

(B)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 29 ลักษณะเซลล์ของอวัยวะภายในของหนูไร้ขนที่ตรวจไม่พบการแพร่กระจายของเซลล์มะเร็งปากมดลูกหลังจากทำการปลูกถ่ายเป็นเวลา 3 เดือน (กำลังขยาย 800 เท่า)

A = เซลล์ตับ ที่พบอาการ blood congestion

B = เซลล์ปอด ที่พบอาการ hypersemia